

Sällskapet Strömstierna – Nyhetsbrev 50

Hej alla,

Nyhetsbrev 50 kommer nu som det första brevet år 2024, detta enligt vår månadsplan.

Utöver nyheterna i detta brev om Lysekils historia finns de gamla nyhetsbrev tillgängliga på vår hemsida: Nyhetsbrev 1: 1543 – 1587. N:o 2: fram till år 1610. N:o 3: till 1658-02-26. N:o 4: till 1679-08-22. N:o 5: till år 1700 (Lotsstation på Lotsberget). N:o 6: till freden i Nystad 1721-08-30. N:o 7: till 1747 cirka. N:o 8: till 1778-01-24. N:o 9: till år 1800. N:o 10: till fredsavtalet med Norge 1814. N:o 11: till år 1830. N:o 12: till köpingsbildandet 1836-02-27. N:o 13: till 1843. N:o 14: till 1850. N:o 15: till 1857. N:o 16: fram till 1860, N:o 17: till 1863. N:o 18: 1864-1866. N:o 19: 1867-1870. N:o 20: 1871-1873. N:o 21: 1874-1876. N:o 22: 1877-1879. N:o 23: 1880-1881. N:o 24: 1882-1883. N:o 25: 1884-1886. N:o 26: 1887-1888. N:o 27: 1889. N:o 28: 1890. N:o 29: 1891. N:o 30: 1892. N:o 31: 1893. N:o 32: 1894. N:o 33 1895. N:o 34 1896. N:o 35 1897. N:o 36 1898-1899. N:o 37 1900-1901. N:o 38 1902. N:o 39 1903. N:o 40 1904. N:o 41 1905. N:o 42 1906. N:o 43 1907. N:o 44 1908. N:o 45 1909. N:o 46 1910. N:o 47 1911. N:o 48 1912. N:o 49 1913.

Nyhetsbrev 50 tar upp händelser Lysekil år 1914, givetvis om första världskrigets utbrott och hur det påverkar Sverige och därmed Lysekil. Även 1914 finns det information om Lysekils järnväg samt om Södra och Norra hamnen. Jag tar även med en del information om Trollhätte kanals utbyggnad. Ni bör notera att det finns mycket mer att läsa i Stadsfullmäktiges protokoll på föreningens hemsida bland annat om försäljning av tomter.

Som vanligt är understrykningar i texten eller [tillägg av text] mina kompletteringar i syfte att förtydliga informationen, bland annat gäller det att ta fram fullständiga namn på personer.

Nyhet

När Ni läser denna Lysekils historia har jag källreferenser till de flesta händelser. Tanken med detta är dels att visa var informationen är hämtad, dels att stimulera till mer läsning. Ni kan på vår hemsida även hitta en Källförteckning över litteratur som berör Bohuslän och Lysekil.

Nyhetsbrev 14 innehåller en förteckning över **Förkortningar**. Listan med förkortningar till källor och personer kan vara användbar. Några förkortningar kan vara ersatta med klartext!

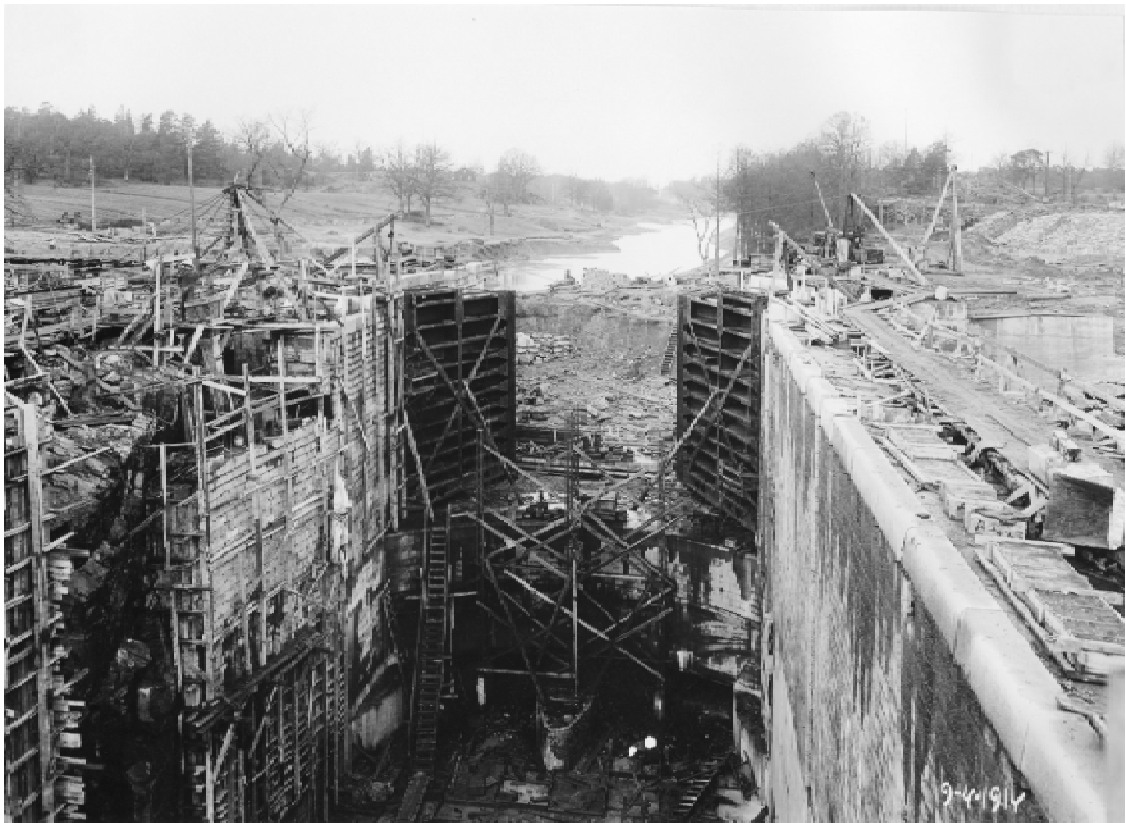
Om Ni vill kommentera innehållet i denna **Lysekils historia** är Ni givetvis välkomna!
Nästa Nyhetsbrev numro 51 kommer att sändas ut till Er i slutet av februari 2024.

Mvh Per Stenros
perstenros@gmail.com

./

LYSEKIL 1914

- 1913-1914 Marstrands Nya Ångfartygs AB låter Eriksbergs varv i Göteborg bygga ångaren BOHUSLÄN. (LP 2003-08-01) (Ångaren Bohuslän)
- 1914 cirka Anders Martin Andersson, född 1889-09-10 i Lysekil, tar över A.M. Anderssons Smidesverkstad på Södra Kvarngatan 9 efter sin far Anders Martin Andersson. (LP 2006-12-28)
- 1914 I Sverige antas en ny värnpliktslag, enligt vilken den värnpliktige under de åtta sista åren av sin värnpliktstid (35:e till 42:a levnadsåret) skall tillhöra Landstormen. (Nordisk familjebok, Uggleupplagan)
- 1914 AB Stockholmssystemet inför motbokstväng med individuell spritransonering.

- 1914 Ombyggnad av Trollhätte kanal, Trollhättan. Brinkebergskulle sluss. Sluss nr 1. Övre portkammaren sedd nedifrån. (Foto: Annie Wallén) (Källa: Tekniska museet)

- 1914 Trollhätte kanals ombyggnad 1910 - 1916. Fotografiet visar blivande sluss Nr 2 vid Åkersberg i Trollhättan.
Bilden ingår i en negativsamling som inkom som gåva från Peter Andersson 2015. Samlingen innehåller cirka 300 plast- och glasnegativ med motiv från Trollhättan som tillhört Helge Larsson (1897-1963). Helge, som var givarens fars morbror hade samlat på sig en stor mängd negativ och fotografier. Vilka som har fotograferat dessa bilder är för oss okänt. Samlingen innehåller både reprofotograferade bilder och nytagna originalnegativ. Helge ska själv inte ha ägnat sig åt fotografering, men däremot varit duktig på att handkolorera fotografier. Helge jobbade som kontrollant på Nohab och bodde största delen av sitt liv i kvarteret Fisken, Trollhättan. (Källa: Digitalt Museum)
- 1914 Landstingsskatten i Göteborgs och Bohus län uppgår till 80 öre.
- 1914 Bohuslän svarar för 2/3 av landets produktionsvärde av granit. (Bohusläns samhälls- och näringsliv, 2. STENINDUSTRIN)
- 1914 Planer börjar ta form på att bilda Nordsjöns Makrillförbund. Ett flertal möten hålls på Västkusten. (LP 1998-04-29)
- 1914 Trävaruhandlare och redare Justus Adalrik Waller blir ordförande i Sveriges Redareförening.

- 1914 Professor Anders Gustaf Wide från Stockholm säljer sin fastighet på Rosviksgatan till kyrkan för 18.000 kronor samt slutar som badintendent vid Lysekils Havsbad. Villan blir Lysekils prästgård. (LP 1998-02-06)
Som badintendenter efter Wide kommer Hjalmar Fries, Zandrén, Casserman mfl. (Fritz Lüsich, Lysekils historia, sid 153)
- 1914 Dan Schiller blir befälhavare på ångaren RAN. (ÅM, sid 41) [Anm: Dagens adress är Gamla Strandgatan 32.]
- 1914-01-13 I Göteborg bildas Svenska Eldare Unionen. Till styrelse väljs F.W. Zackrisson, John Jansson, Erik Blomgren, John Viklund och Sven Lundgren med Kristoffer Thomson, Axel Abrahamson och Oskar Andersson som suppleanter. (Svenskt Sjöfolk 1914-1939, sid 26)
- 1914-01-14 Ny skomakareverkstad. Undertecknad får härmed vördsamt meddela att jag öppnat Skomakeri i handlare Beronius hus vid Stora Torget och innesluter mig i den ärade allmänhetens välvilliga hågkomst. Reparationer utföres försklassigt av prima material. Lysekil den 12 januari 1914. Karl Sjöberg. (Nya Lysekils-Kuriren, 1914-01-14/KJ) [Anm: Dagens adress är Kungsgatan 49A.]
- 1914-02-04 **Ansjovisringen.** Lördagens nummer innehöll en notis vari meddelades att Sveriges Fiskkonserverns förening haft möte i Lysekil för att behandla frågan om föreningens upplösning. Man har nu från föreningen meddelat, att denna fråga icke varit på tal utan gällde mötet endast löpande ärenden. Det hela beror på ett misstag av referenten, som meddelat notisen till HT, ur vilken vi togo meddelandet.
Av samma meddelanden i pressen framgår, att mötet egentligen haft för händer att få sammanslutningen fullt effektiv, särskilt vad det gäller inköp. Nåja, detta ligger givetvis i ringens mening, liksom för alla trustbildningar. Men vi undra om inte våra fiskare få betala den genom ringbildningen avskaffade konkurrensen. (Nya Lysekils-Kuriren, 1914-02-04/KJ) [Anm: HT torde vara Göteborgs Handels- och Sjöfartstidning.]
- 1914-02-05 **”Upprop.**
I och med bildandet af det statsunderstödda ”Sveriges Landstormsföreningars Centralförbund” har också uppstått krafvet på en fastare organisation inom den frivilliga landstormsrörelsen, samt särskildt önskvärdheten af att inom resp. inskrifningsområde de lokala föreningarna sluta sig tillsammans.
Hvad Göteborgs och Bohus inskrifningsområde beträffar, så hafva vi ju redan i Göteborg en blomstrande landstormsbefälsförening som direkt anslutit sig till Centralförbundet, men områdets öfriga föreningar stå mer eller mindre isolerade.

Det synes oss därför skola afsevärdt gagna den frivilliga landstorms rörelsen i Bohuslän, om dessa återstående föreningar (under bildning varande sådana) vilja sluta sig tillsammans till ett landstormsförbund.

För att dryfta hithörande frågor och för att eventuellt bilda

”Bohusläns Landstormsförbund”

inbjudas för saken intresserade till att möta i Grand Hotel i Uddevalla

Lördagen den 7 Februari kl. 7 e.m.

A.T. Ahlberg, Strömstad.	Arthur E. Zachau, Uddevalla.
John Bark, Uddevalla.	E. Andersson, Uddevalla.
G. Bergqvist, Håby.	P.G. Berggren, Strömstad.
H. Blomstedt, Svanesund.	Magnus Blidberg, Strömstad.
C.O. Christiansson, Strömstad.	F.A. Busck, Uddevalla.
Chr. Erichsen, Strömstad.	Einar Ekström, Strömstad.
Henrik Julius, Uddevalla.	Nils Hedlund, Uddevalla.
Viktor Kullgren, Uddevalla.	Henning M:son Koch, Uddevalla.
J.M. Lindhe, Uddevalla.	K.G. Lafström, Strömstad.
Olof Melin, Uddevalla.	Ture Malmgren, Uddevalla.
Sixten Neiglick, Uddevalla.	A.F. Nauckhoff, Uddevalla.
Carl Rudberg, Lysekil.	C.V. Reichenberg, Grebbestad.
Idolf Rosengren, Uddevalla.	And. Smith, Uddevalla.
Axel Sundberg, Lysekil.	Gustaf Swanberg, Uddevalla.
H. Strandell, Strömstad.	W.G. Thorburn, Uddevalla.
Ph. Söderhielm, Uddevalla.	Ch.D. Tottie, Uddevalla.
Nils Tidmark, Strömstad.	E. Vieselquist, Munkedal.”

(LP 1914-02-05/PS)

- 1914-02-06 I Stockholm samlas cirka 30.000 demonstranter för att marschera upp till slottet och möta kungen. Demonstranterna, som till mesta dels är folk från landsbygden, är upprörda över att regeringen inte vill rusta upp försvaret. Kung Gustav V känner likadant och uttalar öppet sitt missnöje över den folkvalda regeringens syn på försvarspolitikerna i det så kallade borggårdstalet. Detta är den senaste gången kungen på ett sådant tydligt sätt tar strid med regeringsmakten och på så vis hävdar sin rätt att styra landet. Sedan slutet av 1800-talet har det varit en oskriven regel att Riksdagen väljer regering och godkänner deras beslut. Efter det dramatiska kungliga utspelet väljer regeringen och statsminister Karl Staaff att avgå i protest mot kungens agerande som de hävdar är ett ifrågasättande av demokratin. (Världshändelser i ord och bild 1914) (www.stockholmskallan.se/Tema/Bondetaget-1914/)
- 1914-02-07 **Bohusläns Landstormsförbund.** För bildande av Bohusläns Landstormsförbund ha intresserade genom upprop i föregående nummer inbjudits till ett möte på Grand hotell i Uddevalla i afton kl. 7. (LP 1914-02-07/PS) (Bohus bataljon, sid 107-108)

- 1914-02-07 Bohusläns Landstormsförbund bildas på initiativ av bland annat överste Charles Daniel Tottie, Kungliga Bohusläns Regemente. Mötet äger rum på Grand Hotel i Uddevalla. Till förbundets förste ordförande väljs överste Tottie. Övriga i styrelsen: direktör Henning Michaelsson Koch, sekreterare samt häradshövding August Henrik Reinhold Blomstedt, byggmästare E. Christensson, major Fritz Nauckhoff, major Filip August Busck, kammarskrivare Carl Rudberg, kapten Christian Erichsen, kammarskrivare Carl Gustaf Lafqvist, överstelöjtnant Olof Werling Melin, kammarskrivare Gustaf Svanberg, bankdirektör Johannes Bark, jägmästare Henrik Julius och löjtnant Hugo Edvard Uddgren. (Svensk Försvarsvilja, Del II, sid 227-231) (Bohus bataljon, sid 107-108)
- 1914-02-07 **Bohusläns Landstormsförbund.** På inbjudan av ett 30-tal representativa personer i Bohuslän voro intresserade för landstorms- och skytterörelsen inbjudna till möte i Uddevalla i lördags afton i syfte att överlägga och eventuellt besluta om närmare sammanslutning mellan landstormsföreningarna inom landskapet. Ett 100-tal personer hade infunnit sig till mötet, som öppnades av överste Charles Daniel Tottie, varefter överstelöjtnant Olof Melin höll föredrag om landstorms- och skytterörelsernas uppgift och inbördes samband. Man beslöt att bilda Bohusläns Landstormsförbund, omfattande Uddevalla södra och norra, Kvistrums och Strömstads landstormsföreningar, ävensom Kungälv's landstormsförening, som förut tillhört centralförbundet i Göteborg men nu i skrivelse anhållit att få ingå i det nya centralförbundet för Bohuslän. En styrelse på 15 personer tillsattes med överste Tottie som ordförande. Varje landstormsförening blir i densamma representerad genom två medlemmar. Slutligen tillsattes ett arbetsutskott med överstelöjtnant Melin som ordförande. (LP 1914-02-10/PS)
- 1914-02-07 Ett hjärtligt tack vill undertecknad härmed frambära till Lysekils Mekaniska Verkstads AB direktör, ävensom till kontors- och arbetspersonal vid nämnda verkstad, för de penningmedel jag från dem under min långvariga sjukdom fått emottaga. Storvik den 6 februari 1914, Alfred Johansson. Hänvisande till ovanstående vill undertecknad även uttala ett varmt tack till samtliga för den hjälp som kommit mig till del under min makes sjukdom. Lysekil den 6 februari 1914, Ebba Johansson. (Nya Lysekils-Kuriren, 1914-02-07/KJ)
- 1914-02-07 **I försvarsdiskussionens dagar.** Å Lysekils Mekaniska Verkstad har under veckan cirkulerat två listor, en för bondetåget och dess syfte och en mot detsamma och mot ökade rustningar. Den senare var ute endast torsdag e.m. Å den förra tecknade 40 namn och å den senare 180 namn. (Nya Lysekils-Kuriren, 1914-02-07/KJ)
- 1914-02-08 I Arbetartåget i Stockholm deltar 50.000 personer under ledning av Hjalmar Branting. (web: Wikipedia) Från Bohuslän medverkar 750 deltagare.

1914-02-12

Utdrag ur Lysekils Stadsfullmäktiges protokoll, § 13 (scannad IF):

Hamnstyrelsen hade i november förra året inkommit med en hemställan att, enär järnvägsspåret i södra hamnen inkräktat på det redan förut knappt tillräckliga utrymmet för upplagsplatser för hamnens räkning, för vinnande af ökad område för upplagsplats få låta flytta det på östra sidan af tullkammaren belägna staketet inåt tullhuset till två meters afstånd därifrån och därefter för hamnens räkning använda det därigenom utanför staketet erhållna området.

Öfver denna hemställan hade Stadsfullmäktiges ordförande under år 1913 begärt Drätselkammarens yttrande, som nu, jämte kartskiss öfver området ifråga, förelåg, och var af det innehåll, att sedan Drätselkammaren granskat och funnit att hinder på grund af kontraktet icke mötte för staden att disponera ifrågavarande område, kammaren beslutit tillstyrka Stadsfullmäktige att bevilja Hamnstyrelsens begäran så tillvida, att platsen finge af Hamnstyrelsen disponeras endast tillsvidare och på villkor att Hamnstyrelsen ordnar platsen och sätter upp nödigt staket, samt att den förut af Stadsfullmäktige fastställda gränslinjen för hamnens område i öfrigt dock bibehållies oförändrad.

Ordföranden delgaf Stadsfullmäktige innehållet af ett bref från tullförvaltaren Öhrström, åtföljt af två handlingar, den ena utgörande utdrag af Lysekils Tullkammares skrifvelse af den 8 mars 1906 till Kungl. Generaltullstyrelsen och den andra en skrifvelse af den 22 samma månad från sistnämnda myndighet till tullkammaren. Sedan under öfverläggningen i ärendet herr Radhe, under framhållande bland annat af att den ifrågasatta utvidgningen af hamnens upplagsområde icke skulle lända till någon inkräkning på det område tullförvaltningen hade behof af, yrkat bifall till Drätselkammarens förslag, Herr Lindman instämt i Herr Radhes yrkande samt Herr Sterner upplyst, att orsaken till att Drätselkammaren föreslagit dispositionsrätten för hamnen af området endast tills vidare berodde på, att i en framtid järnvägen komme att dragas fram öfver området ifråga, bifölls Drätselkammarens förslag i ärendet.

1914-02-12

Utdrag ur Lysekils Stadsfullmäktiges protokoll, § 15 (scannad IF):

Drätselkammaren hade till Stadsfullmäktige inkommit med följande, af däri omnämnda handlingar åtföljda:

»Utdrag af protokollet, hållet hos Drätselkammaren i Lysekil den 23 December 1913.

§ 338. Lysekils Järnvägsaktiebolag hade inkommit med följande skrifvelse:

Till Drätselkammaren i Lysekil.

Genom beslut den 23 Januari 1912 beviljade Stadsfullmäktige Lysekils Järnvägsaktiebolag tillstånd dels att i sjön utanför Svensk-Tyska Granitaktiebolagets tomt N:o 239 verkställa en utfyllnad om 1.182 kvadratmeter, dels ock att med äganderätt få förvärfva samma utfyllnad för att

granitbolaget tillhandahållas i utbyte mot annan mark, som tagits i anspråk för järnvägsanläggningen.

Som villkoren för förvärfvande af äganderätten till utfyllnaden icke vid detta tillfälle blifvit bestämda, väcktes senare förslag om bestämmande af priset för densamma; och Stadsfullmäktige beslutade den 21 Mars 1912 följande:
att såsom villkor för järnvägsbolagets förvärfvande af äganderätten till berörda utfyllnad fordra »att ägaren till tomt N:r 239 medgifver stadens äganderätt till 219,19 kvadratalnar af samma tomt samt att detta stadens område förläggas i gränsen intill tomten N:r 237 på sätt en företedd karta utvisar»,
dels ock att priset å det utfyllda området skulle bestämmas »blifva detsamma som framdeles komme att bestämmas för den öfriga sjöbotten väster om Slätteskår».

Som järnvägsbolaget nu står i begrepp att ordna frågan om ett definitivt öfverlåtande af utfyllnaden ifråga till granitbolaget, får järnvägsbolaget härigenom hemställa att Drätselkammaren måtte på här ofvan angifna villkor medgifva ett sådant öfverlåtande, hvilket järnvägsbolaget tänkt sig böra lämpligast verkställas genom en reglering af granitbolagets tomt, hvarvid densamma skulle minskas med ofvannämnda 219,19 kvadratalnar i östra ändan af tomten och tillökas med det utfyllda området, hvarigenom granitbolagets sålunda omreglerade tomt skulle erhålla en areal om 2.394,15 kvadratmeter, allt i enlighet med Byggnadsnämndens beslut den 8 December 1913 och Stadsingenjören J. Calanders härhos bilagda tomtkarta, därå den omreglerade tomten benämnes N:r 239 A och B och stadens andel om 77,33 kvadratmeter benämnes Litt. C.

Granitbolaget har vid uppgörelsen med järnvägsbolaget förbehållit sig att tomtens omreglering icke skall medföra någon minskning i den rätt till strand och landgrund utanför den gamla tomten N:r 239, som granitbolaget möjligen kan hafva ägt på grund af sina åtkomsthandlingar till nämnda tomt, utan att den nya tomten skall i sådant afseende vara lika berättigad som den gamla.

Med anledning häraf och då priset på stadens sjöbotten vid innevarande års expropriation blef fastställt till 1 krona per kvadratmeter, får järnvägsbolaget härmed hemställa

att Drätselkammaren, på grund af de utaf Stadsfullmäktige fattade, här ofvan omförmälda besluten, ville, mot att järnvägsbolaget erligger fastställd ersättning för i anspråk tagen sjöbotten med 1.182 kronor samt anskaffar granitbolagets medgifvande af stadens äganderätt till Litt. C om 77,33 kvadratmeter, godkänna regleringen af granitbolagets tomt N:r 239 att i öfverensstämmelse med Byggnadsnämndens beslut och ofvannämnda karta omfatta en areal af 2.394,15 kvadratmeter, under benämningen N:ris 239 A och B,

samt att Drätselkammaren därtill ville foga det förklarande att om granitbolaget enligt sina åtkomsthandlingar lagligen ägt rätt till strand och landgrund utanför den gamla tomten N:r 239, samma förmån skall tillkomma den nyreglerade tomten N:r 239 A och B i dess helhet.

Därest Drätselkammaren icke skulle anse sig befogad att besluta i sistnämnda hänseende, får järnvägsbolaget hemställa att saken måtte hänskjutas till Stadsfullmäktiges pröfning.

Lysekil den 15 December 1913.

För Lysekils Järnvägs-Aktiebolag:
AXEL SUNDBERG.

Vid skrifvelsen funnos fogade utdrag af Byggnadsnämndens protokoll den 8 December 1913 angående nyreglering af tomten N:r 239, karta och beskrifning öfver samma tomt af December 1913 samt ett privatbref till Herr Borgmästaren Axel Sundberg från revisionssekreteraren. ledamoten i Kungl. Vattenrättskommittén K. II. Högstedt angående rätten till vattnet eller vattenområde utanför tomten.

Efter föredragning af de inkomna handlingarna beslöt Kammaren att öfverlämna ärendet till Stadsfullmäktige med tillstyrkande af bifall till Järnvägsbolagets framställning med hänsyn till förvärfvandet af tomten ifråga. Hvad åter beträffande rätt till strand och landgrund utanför tomtområdet ville Kammaren framhålla, att någon dylik rätt icke tillhört gamla tomten; alltså kunde Drätselkammaren icke gå med på Järnvägsbolagets begäran i detta hänseende, utan ville öfverlämna ärendet, hvad anginge denna punkt, till Stadsfullmäktiges pröfning.

Som ofvan
JOSEF CENTER WALL.

Från det justerade protokollet rätt utdraget: betygas.
JOSEF CENTERWALL.

De inkomna handlingarna föredrogos.

Under öfverläggningen redogjorde Herr Radhe för ärendets föregående behandling hos Stadsfullmäktige samt yrkade, att ifrågavarande tomtreglering skulle fastställas, men att intet därvid skulle nämnas angående strand- och vattenrätt.

Herr Borgmästare Sundberg talade för bifall till järnvägsbolagets hemställan och framhöll, att det ej kunde vara någon risk för Stadsfullmäktige att tillmötesgå bolagets begäran eller att åtminstone förklara, att bolaget visserligen ej haft någon vatten- eller strandrätt till den gamla tomten, men att om sådan rätt funnits, samma rätt skulle tillkomma bolaget äfven beträffande nya tomten.

Herr Lindman yrkade, att Stadsfullmäktige skulle besluta i den riktning, att man uttryckligen förklarade, att bolaget ej hade eller finge någon vattenrätt, och Herr Anderson, med instämmande af Herr Granberg, att man skulle godkänna regleringen, men förklara att någon vattenrätt aldrig tillkommit gamla tomten och därför ej heller kunde medgifvas beträffande den nya tomten.

Vice ordföranden yrkade afslag å bolagets hemställan.

Herr Gunnerson yrkade, att man skulle besluta, att om det kunde visas att vattenrätt tillkommit gamla tomten, dylikt skulle medgifvas beträffande nya tomten.

Herr Ljungberg fann ingen fara i att gå med på att, såsom Herr Borgmästaren Sundberg föreslagit, förklara, att bolaget beträffande den gamla tomten visserligen icke haft någon sådan rätt som vore ifråga, men att om sådan rätt funnits, bolaget skulle medgifvas samma rätt beträffande nya tomten, samt yrkade i enlighet härmed.

Herr Sterner föreslog att man skulle besluta att förklara, att om granitbolaget kunde visa sig hafva haft vattenrätt till gamla tomten, så kunde naturligtvis ej staden bestrida dylik rätt beträffande nya tomten.

Herr Wallén yrkade bordläggning af frågan.

Stadsfullmäktige beslöto i enlighet med Herr Walléns yrkande.

1914-02-12 Utdrag ur Lysekils Stadsfullmäktiges protokoll, § 16 (scannad IF):
Drätselkammarens af Byggnadsnämnden tillstyrkta anhållan om bemyndigande att till Lysekils Sparbank för ett pris af fyra kronor per kvadrataln försälja ett område, afsett att tilläggas Sparbankens tomt vid Rosviksgatan samt enligt företedd kartsbild innehållande cirka 114 kvadratmeter och beläget öster och söder om den nuvarande tomten, bifölls enhälligt.

1914-02-12 Utdrag ur Lysekils Stadsfullmäktiges protokoll, § 19 (scannad IF):
Sedan en ansökan af Idrottsföreningen Kamraterna under år 1913 om beviljande af ett anslag, som föreningen tänkt sig till ett belopp af 500 kronor att eventuellt utgå af hundskattemedlen den 19 december samma år, § 158 i protokollet, återremitterats till Drätselkammaren för förnyad utredning, så hade föreningen inkommit med ny ansökan om erhållandet af ett anslag å 600 kronor, att användas till reparation af föreningens gymnastikhus, iordningställande af föreningens idrottsplats och afbetalning å gymnastikhuset hvilande skuld med förslagsvis en tredjedel till hvart och ett af sagda ändamål. Ofver denna ansökan hade Drätselkammaren på anmodan af Stadsfullmäktiges ordförande yttrat sig, och därvid tillstyrkt Stadsfullmäktige att för år 1914 bevilja Idrottsföreningen Kamraterna ett anslag at 250 kronor, hvilket anslag borde tagas af de för oförutsedda utgifter anslagna medlen.
Handlingarna i ärendet föredrogos nu.

Stadsfullmäktige beslöto enhälligt i enlighet med Drätselkammarens yttrande.

I detta sammanhang beslöts att tillsätta en revisor för granskning af idrottsföreningens räkenskaper.

1914-02-12

Utdrag ur Lysekils Stadsfullmäktiges protokoll, § 21 (scannad IF):

En del husägare och tomtägare i Kronberget hade inkommit till Styrelsen för Lysekils Vatten- och Kloakledningar med en begäran om erhållande af fria rör för en kloakledning i Östra Kronbergsgatan samt jord för täckning af rören. Styrelsen hade öfverlämnat ärendet till Stadsfullmäktige med tillstyrkande af bifall till ansökningen så till vida, att sökandena borde själfva på sin bekostnad ombesörja sprängning af för arbetet erforderlig rörgraf samt igenfyllning af densamma, men staden bekosta och låta nedlägga erforderliga rör, samt förslag, att medel för ända målet borde tagas af hvad som funnes anslaget till oförutsedda utgifter för vatten- och kloakledningar.

Enligt af stadsingenjören gjord kostnadsberäkning skulle kostnaden för en cirka 65 meter lång kloakledning af 6 tums skrombergarör, lagd i af husägarna bekostad, 1 meter djup graf, blifva 120 kronor inklusive läggning.

Handlingarna i ärendet föredrogos nu.

På yrkande af Herr Sterner beslöts härefter i enlighet med ofvannämnda styrelsens förslag med tillägg, att även jord för täckning af rören skulle erhållas fritt.

1914-02-12

Utdrag ur Lysekils Stadsfullmäktiges protokoll, § 22 (scannad IF):

Lysekils Föreläsningsförenings föreståndare Rektorn Åke Wilson hade inkommit med en ansökan, så lydande:

»Till Herrar Stadsfullmäktige i Lysekil.

Enligt uppdrag av Lysekils Föreläsningsförening får undertecknad härmed värdsamt anhålla, att Herrar Stadsfullmäktige ville bevilja föreningen ett anslag av kronor Tvåhundra (200) för år 1914, så att därigenom samt medelst bidrag av staten, som nnder förutsättning av, att privata eller kommunala anslag finnas, beviljar anslag, sa oek genom enskilda intresserades bistånd ett kommunalt bibliotek skulle kunna komma till stånd.

Lysekil den 7 febr. 1914.

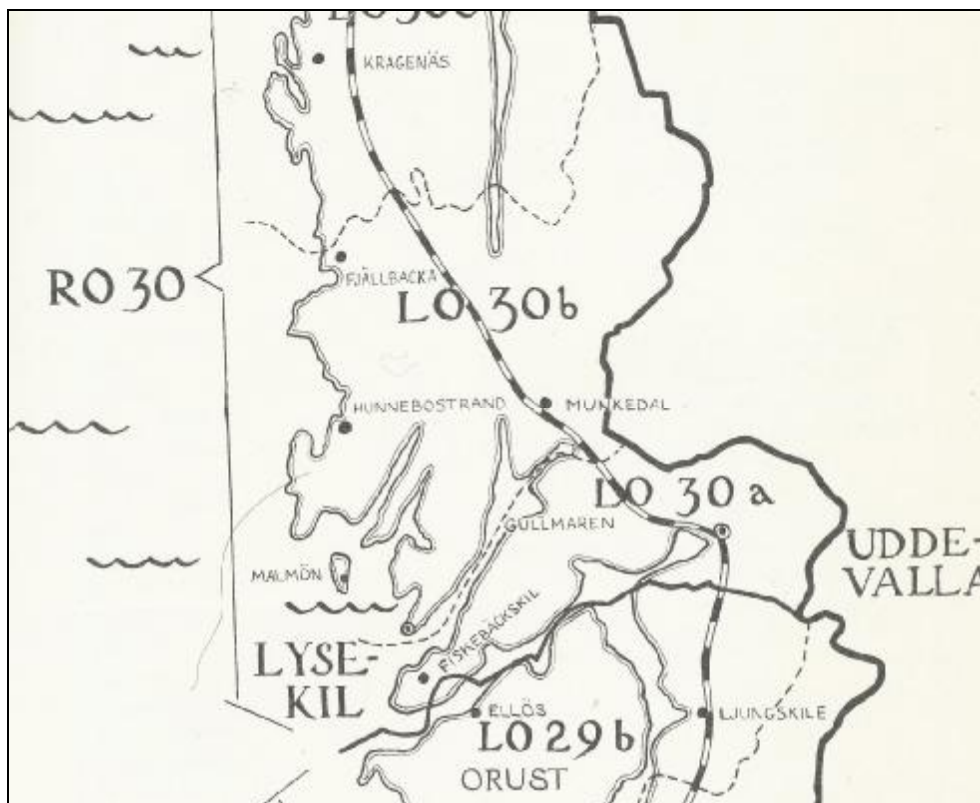
ÅKE WILSON,

Lysekils Föreläsningsförenings föreståndare.»

Drätselkammaren, som af Stadsfullmäktiges ordförande fått denna ansökan till sig remitterad för skyndsamt yttrande, hade tillstyrkt bifall till densamma under förutsättning af att statsbidrag erhöles.

Sedan under öfverläggningen af Herr Gunnerson m. fl. framhållits, att det begärda anslaget borde beviljas utan något villkor om statsbidrags erhållande, blef med lagstadgad majoritet på yrkande af Herr Sterner beslutet att bifalla ansökningen, samt att anslaget ifråga skulle utgå af de för oförutsedda utgifter i årets budget anslagna medlen.

Denna paragraf förklarades genast justerad.

- 1914-02-22 Kvistrums Landstormsförening bildas i Lysekil. Initiativet till föreningen tas av bland annat stadskamrer Carl Axel Holmqvist i Lysekil. (Bohus bataljon, sid 108) Föreningens förste ordförande blir major Filip August Busck från Kungliga Bohusläns Regemente, I17. Föreningen skall omfatta Kviströms landstomsområde, lo 30 b.
- Föreningens första medlemmar är:
- [Kassör] Ernst Hjalmar Ahlfors,
 - Bokhållare A.B. Ahrne, Malmön,
 - Kamrer F. Almqvist,
 - Apotekare Gustaf Bergqvist,
 - Major Filip August Busck,
 - Ingenjör H. Carlander,
 - Förvaltare Johan Amandus Carlqvist, Malmön,
 - Telegrafkommissarie T. Ekstrand,
 - Polischef E. Grundberg,
 - Ingenjör Torsten Frans Gustaf Göthlin,
 - Gust. Hedén,
 - Landtbrukare S. Hylander,
 - Löjtnant R. Karlander,
 - F.G. Lindbom,
 - Folkskollärare V. Lindqvist,
 - Pappersmästare A. Lundgren,
 - Aug. Nordström,
 - Stenhuggarförman Carl Gustaf Rundgren,

Löjtnant R. Svensk,
Folkskollärare O. Uddén,
Rektor Åke Wilson,
Kontorschef Hjalmar Visselqvist.

(Kvistrums landstormsförenings protokollsbok 1914-02-22) (Svensk Försvarsvilja, Del II, sid 236-238)

1914-02-22 **Kvistrums landstormsförening.** Ett antal landstormsmän hade på söndag samlats i Munkedals bruks föreläsningssal och härvid bildades en landstormsförening med nyssnämnda namn samt med uppgift att sammanföra landstormsmän och sörja för deras utbildning.

Föreningens verksamhet avser Kvistrums landstormsområde, vilket omfattar Sörbygdens, Tunge, Kville, Sotenäs och Stångenäs härader samt Lysekils stad. Stadgar antogs och styrelse valdes. Ordförande blev major F.A. Busck, Uddevalla, landstormsområdesbefälhavare, till sekreterare utsågs apotekare G. Bergqvist, Håby, till skattmästare herr Harald Carlander, Munkedal. Till övriga styrelseledamöter blev kontorschef Hj. Wisselqvist, Munkedal, folkskollärare V. Lindqvist, Foss, folkskollärare O. Uddén, Hamburgsund, förvaltare J.A. Carlqvist, Malmön, godsägare Sven Hylander, Röe, samt rektor Åke Wilson, Lysekil.

Till revisorer utsågs stenhuggeriförman C.G. Rundgren, Lysekil, och kassör Hj. Ahlfors, Munkedal, med polischef E. Grundberg, Munkedal, som suppleant. Att som ombud för föreningen vara medlem av styrelsen för Bohusläns landstormsförbund utsågs ordföranden med sekreteraren som suppleant. Ett 30-tal personer anmälde sig vid sammanträdet som medlemmar av föreningen. Medlemskap kan förvärfvas av en var genom anmälan hos någon styrelseledamot. Årsavgiften är endast en krona för såväl passiva som aktiva medlemmar. (LP 1914-02-24/PS)

1914-03-04 Utdrag ur Lysekils Stadsfullmäktiges protokoll, § 30 (scannad IF):
Jämlikt Stadsfullmäktiges beslut den 14 nästlidne Februari § 14 i protokollet, hade Valkommittén inkommit med nu föredraget förslag till kommitterade för inköp af mark i Hagarne. Till kommitterade hade föreslagits Herrar Magnus Radhe, Elis Luckey och O. G. Löfving.
Samtliga de föreslagna utsågos nu af Stadsfullmäktige till ledamöter i berörda kommitté, som dessutom på förslag af Herr Radhe förstärktes med Herr J. A. Anderson. Herr Radhe hade att sammankalla kommitterade.

1914-03-04 Utdrag ur Lysekils Stadsfullmäktiges protokoll, § 32 (scannad IF):
Hälsovårdsnämndens anmälan, att nämnden utsett Herr Doktorn Axel Nilsson och Borgmästaren Axel Sundberg till respektive ordförande och vice ordförande för innevarande år lästes och lades till handlingarna.

- 1914-03-04 Utdrag ur Lysekils Stadsfullmäktiges protokoll, § 39 (scannad IF):
Sedan samtliga ärenden å föredragningslistan genomgått, fick Herr Laurin ordet för att lämna en del upplysningar i vattenfrågan. Han hänvisade rörande dricksvattnet i såväl dammarne som Rotemyren till en analys som nu föredrogs af ordföranden och hvaraf framgick, att vattnet är nöjaktigt och icke hälsofarligt. Beträffande expropriationen vid myrarne upplystes, att handlingarna däri snart torde vara färdiga, och anhöll han om ett bestämt uttalande af Stadsfullmäktige i fråga om öfverföring af vatten från Trötemyren till Rotemyren, ty en sådan öfverföring ansåge Vattenstyrelsen snart behöfva göras.
På förslag af Herr Ljungberg beslöto Stadsfullmäktige att uttala sitt förtroende för Vattenstyrelsen och dess eventuella åtgärder i fråga om tillgodoseende af behovet af dricksvatten.
På ordförandens förslag uttalade sig Stadsfullmäktige för ett publicerande i tidningarna af de delar af vattenanalyserna, som kunde anses därför lämpliga.
Som ofvan
JOSEF CENTERWALL.
- Justerat:
 FRITZ LÜSCH.
 J. G. GUNNERSON
 J. A. ANDERSON.
- 1914-03-18 Lagfart söktes i måndags vid rådhusrätten av firma A. & R. Christensson å tomt vid Gamla Strandgatan, som firman köpt av Lysekils stad för 4.788:57 kronor.
Samma köpare sökte även lagfart å tomten till huset n:o 85 Konsulliden (den så kallade Konsulgården), som av dem köpts för 3.884:16 kronor. (Nya Lysekils-Kuriren, 1914-03-18/KJ) [Anm: Dagens adresser är Gamla Strandgatan 7B respektive Kungsgatan 10.]
- 1914-03-21 Hus- och Lösöreauktion. Genom frivillig auktion, som förrättas lördagen den 4 nästa april kl. 11 f.m. i Gamla Strandgatan [n:o] 69, försäljes avlidna änkan Emilia Petterssons kvarlåtenskap nämligen dels ½ av nämnda hus (bottenvåningen) och dels diverse möbler, linne, sängkläder, glas, porslin, kökssaker, gångkläder, 1 symaskin och 1 stickmaskin mm. Huset säljes kl. 11. Lysekil den 20 mars 1914. Elias Sandell. (Nya Lysekils-Kuriren, 1914-03-21/KJ) [Anm: Dagens adress är Gamla Strandgatan 8.]
- 1914-04-01 Tillkännagivande. Härmed tillkännagives, att jag ämnar i Lysekil med omnejd idka Kakelugnsmakerirörelse med försäljning och uppsättning av Kakelugnar. Spiskakel av Karlskrona välkända fabrikat tillhandahålles. Obs! Arbetet utföres av fackman. Vördsamt. Frans E. Österberg, Stora Kyrkogatan [n:o] 27, Lysekil. (Nya Lysekils-Kuriren, 1914-04-01/KJ) [Anm: Dagens adress är Lilla Kyrkogatan 14.]

- 1914-04-04 Mindre lägenheter passande till arbetarebostäder, önskas hyras genast eller senare. Lysekils Mekaniska Verkstads AB. (Nya Lysekils-Kuriren, 1914-04-04/KJ)
- 1914-04-22 Bohusläns Landstormsförbunds Verkställande Utskott har sammanträde i Uddevalla. Ur protokolls-boken från detta första noterade möte:
...
§ 1.
Ordföranden lovade att fortfarande föra korrespondensen angående nybildandet av landstormsföreningar å Orust och Kungälv.
§ 2.
Beslöts anskaffa tryckta kort att användas av kassören vid kvitterandet av års- och "en gång för alla"- avgifter samt att indriva dessa avgifter.
§ 3.
Beslöts att hos Sveriges Landstormsföreningars Centralförbund anmäla följande fyra föreningar, nämligen
Orusts & Tjörns landstormsförening
Uddevalla landstormsförening
Kvistrums landstormsförening
Strömstads landstormsförening
Samt att anhålla om vederbörliga bidrag av till Förbundet kronor 50:- samt till vardera av föreningarna kronor 75:-.
...
- 1914-04-23 Utdrag ur Lysekils Stadsfullmäktiges protokoll, § 51 (scannad IF):
Uti inkommen och nu föredragen skrivelse från Magistraten förständigades Stadsfullmäktige att innan den 1 oktober 1914 till Konungens Befallningshafvande i länet inkomma med ett nytt förslag till taxa å hamnafgifter i Lysekil.
Med anledning häraf beslöto nu Stadsfullmäktige att remittera ärendet till Hamnstyrelsen med uppdrag uppgöra och låta trycka samt till Stadsfullmäktige inkomma med dylikt förslag, i afvaktan hvarpå ärendet bordlades.
- 1914-04-23 Utdrag ur Lysekils Stadsfullmäktiges protokoll, § 68 (scannad IF):
Drätselkammarens anhållan om anslag till kostnaden för dels en telefonanknytning från stadsingenjörens kontor till hans bostad och dels inledande af telefon till arbetsförmannens bostad bifölls enhälligt på yrkande af Herr Gunnerson.
- 1914-04-23 Utdrag ur Lysekils Stadsfullmäktiges protokoll, § 69 (scannad IF):
Styrelsen för Lysekils Vatten- och Kloklodningar hade till Stadsfullmäktige överlämnat utdrag af sitt protokoll för den 18 sistlidne Mars, som nu föredrogs och hvaraf inhämtades, att styrelsen beslutit afslå en af husägare vid Rosviksgatan gjord ansökan om utdragande af stadens vatten- och kloaksystem till Rosviksgatans hela längd, att såsom motiv för afslaget anförts dels de höga

kostnaderna, enligt äf stadsingenjören utarbetadt kostnadsförslag uppgående till 3.200 kronor och dels det ringa antal hus, som finge nytta af en sådan utvidgning af vatten- och kloaksystemet som den föreslagna, samt att styrelsens beslut skulle underställas Stadsfullmäktiges pröfning.

Under öfverläggningen i detta ärende framhölls af åtskilliga ledamöter att ansökningen ifråga förtjänte att bifallas, äfven om detta af ekonomiska skäl ej kunde ske förr än nästa år, och af Herr Sterner dessutom, att ytterligare kostnader torde tillkomma utöfver lierad förslaget utvisade, samt yrkades af: Herr Laurin: återremiss af ärendet till styrelsen för Lysekils Vatten- och Kloakledningar för ytterligare utredning;

Herr Radhe: ärendets remitterande äfven till Drätselkammaren för utredning i detta sammanhang om utläggning af Rosviksgatan till större bredd i svängen upp mot den så kallade Äreporten: samt

Herr Gunnerson: remiss af ärendet jämväl till Byggnadsnämnden för yttrande. Stadsfullmäktige beslöto bifalla samtliga remissyrkandena.

- 1914-04-30 Det första elektriska snälltågslokomotivet anländer till Kiruna. (Världshändelser i ord och bild 1914)
- 1914-05-05 Till ordinarie poliskonstapel i Lysekil efter Erland Pihl, som avflyttat till Katrineholm, har antagits extra konstapeln Johan Henrik Lundén. Till polis på Slätten i stället för Lundén har antagits extra poliskonstapeln Johansson. (Nya Lysekils-Kuriren, 1914-05-05/KJ)
- 1914-05-06 Industri- och hantverksidkare i Lysekil har igår afton sammanträde å Stadshotellet för överläggning om bildande av en förening på platsen. De tillsatte en kommitté att föra frågan vidare. (Nya Lysekils-Kuriren, 1914-05-06/KJ)
- 1914-05-06 Bouppteckningen efter bryggeriägare Karl Albin Karlsson, i livstiden en av delägarna i A. Karlssons Bryggeri, Lysekil, utvisade i tillgångar 139.031:78 kronor och i skulder 22.220 kronor; vadan behållningen är 116.811:78 kronor. (Nya Lysekils-Kuriren, 1914-05-06/KJ)
- 1914-05-06 Lagfart söktes vid måndagens rådhusrätt på en köpehandling varigenom Lysekils stad till Lysekils stad försälde ett område på 114 kvadratmeter för ett pris av 1.298 kronor. (Nya Lysekils-Kuriren, 1914-05-06/KJ)
- 1914-05-09 Tullkammaren i Lysekil har ingen telefon.
- 1914-05-06 En industri- och hantverksförening bildades här i Lysekil i tisdags afton, vilket vi hunno meddela i en del av onsdagens upplaga. En kommitté med direktör Laurin som sammankallande tillsattes att föra saken vidare och utlysa nytt möte. (Nya Lysekils-Kuriren, 1914-05-06/KJ)

- 1914-05-14 Ångaren BOHUSLÄN gör sin provtur under befäl av kapten Olof Alfred Skantze, född 1854 i Mollösund. Marstrands Nya Ångfartygs AB får genom ångaren en expresslinje mellan Göteborg - Gravarne/Kungshamn med en restid på sex timmar. BOHUSLÄN gör stopp i Marstrand, Kyrkesund, Mollösund, Gullholmen, Lysekil, Malmön, Smögen. (Ångaren Bohuslän, sid 8) (LP 2003-08-01, 2005-07-21) (AL, Posthistoria) (<http://marstrandsbolaget.hagmanstorp.com>) [Anm: Se bolagets turlista 1914-06-26 nedan.]
- 1914-05-27 Hedrad nykterhetskämpe. Herr Carl Alfred Qvillberg, Slätten, mångårig medlem i N.G.T.O., nu tillhörande logen Vårblomman å Slätten, blev vid logens möte i söndags föremål för en vacker hyllning med anledning av att han den 25 dennes ingick i sitt 51:de år. Möteslokalen var tilltalande dekorerad. Vid mötets början upplyste ordföranden, herr A.J. Isaksson, om vem hyllningen gällde, varpå herr C.A. Svenberg lämnade en överblick av Qvillbergs betydelsefulla arbete inom orden och dess ungdomsverksamhet. Ordens framgång på platsen ansågs till betydande del bero på Qvillbergs insats här. Jubilaren pryddes med blommor av en flicka ur ungdomslogen. Vidare framförde en medlem av logen Lysekils Framtid sin och logens lyckönskande. En hyllningsdikt föredrogs av herr J. Gelinder. Sång utfördes av barnlogens medlemmar. Från såväl Vårblomman som ungdomslogen överlämnades minnes-gåvor. Qvillberg uttalade sitt djupt kända tack för gåvorna och hedersbevisningen.
Herr Qvillberg ingick i logen Vårblomman 1 januari 1897 och har som medlem och tjänsteman gjort sig mycket värderad vilket ju av hyllningen framgick. (Nya Lysekils-Kuriren, 1914-05-27/KJ)
- 1914-05-27 **Hävande av köp.** Stadsfiskal Elias Sandell, som av makarna Hilmer och Johanna Backman köpt huset n:o 7 Rosviksberg med tomt för 8.408 kronor, yrkade i mot makarna Backman uttagning stämning att köpet förklarar upphävt. Det hade nämligen visat sig, att huset var så illa medfaret av röta att, enligt utlåtande, reparation skulle vara lönlöst. Käranden förmenade, att svarandena haft vetskap om husets beskaffenhet, men att de likväl icke uppenbarat detta för honom.
På grund härav hemställde käranden om hävande av köpet, ävensom att han skulle återfå 1.000 kronor i kontanter samt slippa lösa en utfärdad revers å 4.000 kronor. Vidare förbehöll han sig skadeståndsanspråk.
Svaranden Hilmer Backman bestred kärandens påståenden och ansåg huset inte vara sämre än att det kan repareras.
Målet uppsköts till den 13 juni. (Nya Lysekils-Kuriren, 1914-05-27/KJ) [Anm: Dagens adress är Gullmarsgatan 11.]
- 1914-05-28 Utdrag ur Lysekils Stadsfullmäktiges protokoll, § 66 (scannad IF):
Sedan Slättens municipalsamhälle under år 1913 hos Konungen gjort underdånig framställning om samhällets skiljande i kommunalt hänseende från Lyse socken för bildande af egen kommun samt yttranden med anledning häraf

inhämtats från vederbörande, hade Stadsfullmäktige genom Magistraten anmodats att afgifva yttrande »i anledning af hvad som anförts rörande Slättens municipalsamhälles införlifvande med Lysekils stad».

Stadsfullmäktiges ordförande hade remitterat handlingarna till Drätselkammaren för afgifvande af förslag till det begärda yttrandet. Drätselkammarens yrkande förelåg nu och var af det innehåll, »att Kammaren intet har att erinra mot bifall till ifrågavarande ansökan om Slättens municipalsamhälles skiljande från Lyse kommun, för så vidt sökandena genom utredning kunna styrka, att municipalsamhället på ett betryggande sätt kan ordna för polisväsende, sundhetsvård och fattigvård m. m.»

Etter det Stadsfullmäktige nu fått del af handlingarna i ärendet uppstod öfverläggning. Härunder föreslog Herr Borgmästaren Axel Sundberg, att Stadsfullmäktige skulle i ärendet afgifva yttrande af följande innehåll: Stadsfullmäktige hafva låtit verkställa utredning i fråga om Slättens municipalsamhälles införlifning med Lysekil, men denna utredning har gifvit ett sådant resultat, att Stadsfullmäktige ej för närvarande kunna reflektera på en dylik införlifning. Hvad åter beträffar Slättens skiljande från Lyse kommun, hafva Stadsfullmäktige intet att erinra däremot, under förutsättning att vederbörande genom utredning styrka, att municipalsamhället på ett betryggande sätt kan Ordna för polisväsende, sundhets- oeh fattigvård m. m.»

Följande yrkanden gjordes, nämligen af:

Herr Gunnerson: bordläggning af ärendet och tillsättande af en kommitté att afgifva förslag till yttande;

Herr vice ordföranden: afgifvande af yttrande i öfverensstämmelse med hvad Drätselkammaren anför; och

Herr Lidell: afgifvande af yttrande i enlighets med Drätselkammarens utlåtande, men med det tillägg, att gränsen mellan Slätten och Lyse socken borde läggas så, att äfven Dalskogen blefve skildt från Lyse socken och lagdt till Slätten, d. v. s. att Dalskogsbergskedjan i norr bildade gränsen emellan det afskilda området och Lyse socken; och

Herr Ljungberg: att Stadsfullmäktige skulle afgifva ett yttrande af följande lydelse:

Då frågan om införlifning för närvarande ligger under utredning, kunna fullmäktige icke nu yttra sig om den saken.

Såvidt vi kunna förstå, hindrar icke Slättens skiljande från Lyse kommun de beslut staden eventuellt kan komma att fatta beträffande införlifningen, och finna sig fullmäktige därför intet hafva att erinra emot bifall till ifrågavarande ansökan om Slättens municipalsamhälles skiljande från Lyse kommun; för såvidt sökandena genom utredning kunna styrka, att municipalsamhället på ett betryggande sätt kan ordna för polisväsendet, sundhets- oeh fattigvård m. m.»

Sedan öfverläggningen förklarats af slutad, framställde ordföranden proposition på hvardera af bordläggningsyrkandet och frågans afgörande i dag, därvid sistnämnda proposition besvarades med: ja.

Sedan ordförande härpå efter framställda propositioner på bifall till Herr vice ordförandens, Ljungbergs och Lidells yrkanden förklarar sig anse propositionen på bifall till Herr Ljungbergs yrkande vara med öfvervägande ja besvarad, begärdes votering, hvilken, sedan till kontraposition i hufvudvoteringen antagits bifall till Herr Lidells yrkande, verkställdes enligt följande justerade proposition:

»Den som vill bifalla Herr Ljungbergs yrkande, röstar: ja, den det icke vill, röstar: nej; vinner nej, hafva Stadsfullmäktige bifallit Drätselkammarens förslag med Herr Lidells tillägg.

Vid upprop röstade härefter: Herrar vice ordföranden, Radhe, August Mattsson, Pehrson, Thorsson, Laurin, Löfving, Hörman, Anderson, Ljungberg, Sterner, Granberg, Gunnarsson, Gunnerson, Wallén och Oscar J. Mattsson: ja, men Herrar Lidell, Karlson, Björsell, Luckey, Lindbom och ordföranden: nej. Med 16 röster mot 6 hade alltså beslutits i enlighet med japropositionen.

- 1914-05-30 Härmed tillkännagives att Fotografi-Atilieren, Kungsgatan [n:o] 5, i fotograf Jacobssons nya hus, nu åter är öppnad, varför jag har nöjet att inbjuda ärade kunder till besök.
Då man vid Atilierens uppförande tagit hänsyn till allt nytt i byggnadsteknik, är denna dem enda moderna Atilieren i Lysekil. Med dessa förutsättningar kunna kunderna påräkna ett fullödigt utförande av allt fotografiskt arbete.
Vördsamt, Johannes Westling, Fotograf. (Nya Lysekils-Kuriren, 1914-05-30/KJ)
[Anm: Dagens adress är Kungsgatan 12A.]
- 1914 Fyrtornetfabriken vid Södra Hamngatan byggs ut, bland annat tillkommer ett kylrum med plats för 2.000 tunnor.
- 1914-06-17 Tvisten om ett husköp. Målet mellan stadsfiskal Sandell och makarna Backman angående av den förre begärt återgående av köp, förekom i dag ånyo.
Käranden, herr Sandell, sparade sin vittnesförklaring för att taga del av vad svaranden hade att anföra.
Svaranden företrädde nu av häradshövding B. Drakenberg, som inlämnade en skrivelse till bemötande av käranden. Huvudargumentet i inlagan var, att makarna Backman varit i god tro om att huset var i gott stånd, vadan någon grund för påståendet om bedrägligt förfarande icke finnes, varjämte yrkandet om köpets återgående var oskäligt, då det finges vara kärandens egen sak om hur han missräknat sig beträffande reparationskostnaderna.
Käromålet bestreds därför, vartill svaranden ifrågasatte ansvar å käranden för dennes påstående, att svaranden gjort sig skyldiga till bedrägeri. Vidare framfördes ersättningsanspråk och krav på rättegångskostnader.

Käranden ingick på ett mindre bemötande av svarandeombudets påståenden vad det gällde vad som förekommit då köpet ingicks samt hemställde att rätten måtte låta verkställa besiktning av huset.

Svaranden motsatte sig detta yrkande, då besiktningens resultat saknade betydelse för målets utgång. Käranden begärde och erhöll uppskov till den 13 juli. Nästa måndag avkunnar rätten utslag, huruvida syn skall förordnas. (Nya Lysekils-Kuriren, 1914-06-17/KJ) [Anm: Dagens adress är Gullmarsgatan 11.]

- 1914-06-20 Frälsningsarmén anordnar Stor fest å Rinkenäs Midsommardagen kl. 4 e.m. Tal av adjutant Lundin från Göteborg, Strängmusiken medverkar. Kaffe och läskedrycker serveras. Alla hjärtligt välkomna! Obs. Om regn inträffar hålles festen i lokalen "Eget Hem". (Nya Lysekils-Kuriren, 1914-06-20/KJ)
- 1914-06-20 Arbetsvila. 4 dagars sammanhängande ledighet erhålla arbetarna vid Lysekils Mekaniska Verkstad inestundande midsommarvecka, i det driften inställes på måndag. Så många hade begärt permission, att det knappast kunde vara lönt att sätta igång för en dag. Önskligt hade ju varit, om verkstaden kunnat följa Kullager-fabrikens exempel, att lämna lön även för fridagen. (Nya Lysekils-Kuriren, 1914-06-20/KJ)
- 1914-06-20 Lysekils Mekaniska Verkstads AB har under fjolåret haft en nettovinst av 90.141 kronor. Till stämmans förfogande hade ställts inalles 104.272 kronor. Stämman har beslutat en utdelning på preferensaktierna av 6.550 kronor eller 10 procent och på stamaktierna 8.400 kronor eller 7 procent. För avskrivningar disponerades 52.761 kronor. Stämman anslog 1.000 kronor till kulspruteinsamlingen. Återstoden 32.054 kronor balanserades i ny räkning. Styrelsen återvaldes. Till revisorer valdes borgmästare Axel Sundberg i Lysekil och stadskassör Nils Koch i Uddevalla. (Nya Lysekils-Kuriren, 1914-06-20/KJ)
- 1914-06-23 **Syn på huset.** Med anledning av tvisten mellan herr Elias Sandell och makarna Backman angående husköp, beslöt rätten att genom ingenjör O. Kornell och byggmästare O. Wallén förrätta syn på huset och avge förslag på kostnaderna för reparation. Målet förekommer nästa 13 juli. (Nya Lysekils-Kuriren, 1914-06-23/KJ) [Anm: Dagens adress är Gullmarsgatan 11.]
- 1914-06-23 Lysekils Rådhusrätt. Sjöman E.B. Fred från Valbodalen stod tilltalad för fylleri och för ha gjort motstånd vid anhållandet samt därunder ha övat misshandel mot konstaplarna som anhållit honom. Han hade uppträtt berusad å kajen vid Norra hamnen samt flera gånger hoppat i sjön, varur han dock uppdrogs. Då ett par konstaplar, Lundin och Alexandersson, mellan kl. 6 och 7 på kvällen, detta var i lördags, kom för att ta honom, intogs han av det vildaste raseri samt sparkade och slog kring sig. Konstaplarna måste frakta honom till arresten per vagn och när han kom dit gjorde han ytterligare motstånd och bet även Alexandersson i handen. Målet

uppsköts till nästa måndag för infordrande av nödiga papper. (Nya Lysekils-Kuriren, 1914-06-23/KJ)

- 1914-06-26 [Turlista för] Marstrands Nya Ångfartygs AB.
Ångarna BOHUSLÄN, MARSTRAND, LYSEKIL, S:T ERIK, ALBREKTSUND och VESTKUSTEN 26 juni – 4 september 1914.
Till Marstrand, Lysekil, Fiskebäckskil och Smögen med nybyggda snabbångaren BOHUSLÄN (söndag 8 f.m.; tisdag, fredag 10 f.m.) eller snabbångarna MARSTRAND (onsdag, lördag 10 f.m.) och LYSEKIL (måndag, torsdag 10 f.m.) eller med VESTKUSTEN (lördag 3 e.m.).
Lördagstureorna gå ej till Smögen.
Från Lysekil söndag 5 e.m., måndag 6.30 f.m. Övriga vardagar 10 f.m., lördag 4 e.m. Till och från Lysekil även andra, men de nämnda äro de snabbaste och bekvämaste.
Till Marstrand och åter avgå dessa snabbångare och bolagets fartyg 4-7 gånger om dagen.
Till Kåringön, Gåsö och många andra intressanta platser finnas även lägenheter.
Se turlistan, som utdelas gratis å hotll och andra ställen samt daglig annons i Göteborgs Morgonpost. (<http://marstrandsbolaget.hagmanstorp.com>)
- 1914-06-28 **Dubbelmord i Sarajevo. Franz Ferdinand med gemål dödad!**
Då tronföljaren ärkehertig Franz Ferdinand och hans gemål hertiginnan av Hohenberg åkte genom gatorna avlossades flera revolverskott mot dem. Bägge blev dödligt sårade och avled strax efeteråt. Mördaren, en student från Bosnien, G. Princip, har häktats. (Världshändelser i ord och bild 1914)
- 1914-06-29 Utdrag ur Lysekils Stadsfullmäktiges protokoll, § 80 (scannad IF):
Sedan Byggnadsnämnden anhållit om fyllnadsval inom Nämnden efter aflidne Herr Jöns Hansson Lindman, utsågs nu i enlighet med valkommitténs förslag till ledamot i samma nämnd efter Herr Lindman Byggmästaren Robert Christensson för tiden intill 1917 års utgång, hvarefter till suppleant i samma nämnd efter Herr Christensson för tiden intill 1916 års utgång utsågs Rörläggaren Clas Valfrid Granberg.
- 1914-06-29 Utdrag ur Lysekils Stadsfullmäktiges protokoll, § 81 (scannad IF):
Drätselkammaren anmälde, att Kammaren beslutit förordna den af Stadsfullmäktige den 6 juni 1914 som stadskassör, bokförare och Drätselkammarens sekreterare valde Herr A. Holmqvist att uppehålla och sköta nämnda befattningar från och med den 1 juli detta år tillsvidare eller intill dess Stadsfullmäktiges ifrågavarande val vunnit laga kraft.
Anmälan lades till handlingarna.
- 1914-06-29 Järnvägsbolaget skall hålla årsstämma och vid dagens fullmäktigesammanträde begär stadens ombud, Fritz Lüsich, instruktioner inför stämman. Fullmäktige

beslutar stå fast vid tidigare beslut att teckna aktier för 100.000 kronor för en blivande järnväg från Smedberg till Ed. Utredningar pågår om denna järnvägs byggande och det anses värdefullt för Lysekil med omnejd att densamma kommer till stånd. Hemställan från järnvägsbolaget är undertecknad av dess ordförande August Lysell. Vidare förelåg en tryckt överenskommelse mellan Lysekils Järnväg, kallad Ly.J., och den tänkta järnvägen till Ed, kallad S.E.J., om gemensamt trafikerande av de båda järnvägarna.

Ur järnvägens redogörelse över verksamheten 1913 kan bland annat antecknas att följande materiel levererats under april och maj: 2 stycken lok, 1 styck post- och resgodsvagn, 3 stycken tredjeklassvagnar, 3 stycken resgodsfinkor, 5 stycken täckta och 20 stycken öppna godsvagnar.

Då man övergivit försöken med dieselektrisk drift har styrelsen för Lysekils Järnväg i stället beställt ytterligare ett tanklokomotiv för 34.000 kronor. Dessutom är beställt ytterligare en boggievagn. Dessa beställningar skall levereras före 1 juni 1914.

Järnvägens trafikverksamhet för tiden 15 juni 1913 till 31 december 1913 utgjorde 91.421:88 kronor och driftkostnaderna till 42.537:22 kronor med en behållning av 48.884:66 kronor. Per dag och bankilometer utgör inkomsten 11:72 kronor. Verksamhetsberättelsen är undertecknad av August Lysell, Axel Sundberg, Axel Nilsson, Oscar N. Olsson och Gustaf Hjort. (PK, 1914, §82)

- 1914-06-29 Utdrag ur Lysekils Stadsfullmäktiges protokoll, § 86 (scannad IF):
I och för åstadkommande af bättre gatubevattning begärde drätselkammaren i nu föredraget utdrag af dess protokoll för den 27 dennes ett anslag af 1.200 kronor att användas till inköp af en vagn med vattentunna, rymmande 1.600 liter vatten. Anslaget borde utgå af de för oförutsedda utgifter afsedda medlen. Herr Sterner yrkade med instämmande af herrae Laurin och Wallén bifall till Drätselkammarens begäran, som härefter enhälligt bifölls.
- 1914-06-29 Utdrag ur Lysekils Stadsfullmäktiges protokoll, § 87 (scannad IF):
Drätselkammarens begäran om ett af de för oförutsedda utgifter anslagna medlen utgående anslag å 1.450 kronor i och för fortsatt stensättning af Gamla Strandgatan till 41 meters längd åt Konsulliden till och med 6 ... meters bredd bifölls enhälligt.
- 1914-07-01 Lysekils Rådhusrätt den 29 juni. Fyra affärsinnehavare, Hörnfelt, Björsell, Lidell och Lindvall, stodo på angivelse åtalade för att de under sön- och helgdagar försålt tobaksvaror utan samband med servering. Man hade på begäran försålt tobaksvaror under villkor att köparen också betalt för en karamell eller kaka, vilket ju i själva verket var enbart tobakshandel. Björsell, som varit dömd en gång förut, bötdade nu 10 kronor och de övriga vardera 5 kronor. (Nya Lysekils-Kuriren, 1914-07-01/KJ)
- 1914-07-02 Den svenska opinionsyttringen för politisk rösträtt. som samlat 351.454 underskrifter, överlämnades den 2 juli till riksdagen. Samtidigt uppvaktade

delegationen statsministern. (Världshändelser i ord och bild 1914)

- 1914 Johan Gustaf Gunnerson och Galsgaard bildar vattenbyggnadsfirman Gunnerson & Galsgaard. (Erik G. Gunnerson, Väg- och Vattenbyggaren A.P. Gunnerson, Del I, sid 40)
- 1914-07-.. Vattenbyggnadsfirman Gunnerson & Galsgaard startar muddringsarbeten i Statens Fiskhamn i Södra Grundsund. Arbetena pågår till maj 1918. (Erik G. Gunnerson, Väg- och Vattenbyggaren A.P. Gunnerson, Del I, sid 40)
- Då har hamnbassängen fått ett djup på cirka fem meter. Kanalbygget innebär att det går att ta sig med båt från Grundsund till Värbofjorden och vidare förbi Skutevik. (Sven Gullman, Hamnen i Grundsund för 100 år sedan. LP 2015-07-02.)
- 1914-07-11 ”Till gagn för framtida teaterforskare:
Asablot, vikingadrama i 1 akt af Fredrik Nycander, speltes första gången i Valhall den 11 juli 1914. Rollbesättningen var följande: Åse, drott vid Västersalt – Torsten Boberg (debut); Dagfinn, Åses son – Olle Broberg; Ormhild, Dagfinns huldmö – Gerda Lindblom; Islef gode – Nils Ekstam; hirdhöfdingen – författaren.
 Stycket har gifvits omväxlande med *Fostbrödralag*, i ny instudering: Ellif – Nils Ekstam; Atle – Olle Broberg; Toste – Torsten Boberg; Isrid, Tostes dotter – Gerda Lindblom; Kark, träl – författaren.
 Jag tackar präss, publik, artister, statister, biljettförsäljare, poliser, scouter för deras stora intresse för vikingaspelen.” (Trampen N:o 1 Årgång 5, 1914-07-29)
- 1914-07-18 **Första gången härstädes, endast en kort tid.** Lysekil å Nöjesplatsen vid Landsväggsgatan. Från och med söndagen den 19 juli är museet tillgängligt för allmänheten, sedan uppsättningen då är färdig.
 Största ambulerande museum i sitt slag med 500 kvadratmeter golvyta. Leinus’ stora internationella Panoptikon och Vaxkabinett. Innehåller ett stort antal grupper och figurer av de förnämsta modellörer och mekaniker i Europa Entré: 50 öre, barn 25 öre. Till extra kabinett 15 öre extra.
 Öppet dagligen 10 f.m. – 10 e.m. Söndagar 1 - 10 e.m. Stängt under gudstjänsten. (Nya Lysekils-Kuriren, 1914-07-18/KJ)
- 1914-07-18 Carl Backmans charkuteriaffär, innehavare Charles Backman, är nu inflyttad i sin gamla lokal, vilken genomgått en fullständig renovering. Bland annat har väggarna beklättts med kakel och det hela verkar snyggt och renligt, som det bör vara i en affär, där man handskas med så ömtåliga varor som inom charkuteribranschen. (Nya Lysekils-Kuriren, 1914-07-18/KJ) [Anm: Dagens adress är ...]
- 1914-07-28 **Första världskriget bryter ut** när Österrike förklarar krig mot Serbien. Ryssland började mobilisera för att hjälpa sitt brödrfolk serberna och förklarar snart krig mot Österrike, trots Tysklands varning.

- 1914-07-28 ff Första världskriget drabbar Lysekils Mekaniska Verkstad genom att nästan alla beställningar annulleras, arbetstiden förkortas och de flesta arbetarna permitteras. (Skandiaverken, sid 22)
- 1914-07-31 En hemlig generalorder utfärdas angående färdighållning av landstormen. Det gäller kategori B, det vill säga kategorin för bevakning och säkerhetstjänst, första avlösningen. (Bohusläns Regemente, Del III, sid 200-201)
- 1914-08-01 Under natten mellan den 1 och 2 augusti utfärdas order om mobilisering av de delar av landstormen, som erhållit order om färdighållning. (Bohuslän Regemente Del III, sid 201)
- 1914-08-02 Söndagen den 2 augusti kl. 8 f.m. börjar kyrkklockorna att ringa, dämed tillkännagivande att mobilisering anbefallts. Mer än 100 år har då förflutit sedan delar av den svenska krigsmakten försatt på fältfot. (Bohuslän Regemente Del III, sid 201)

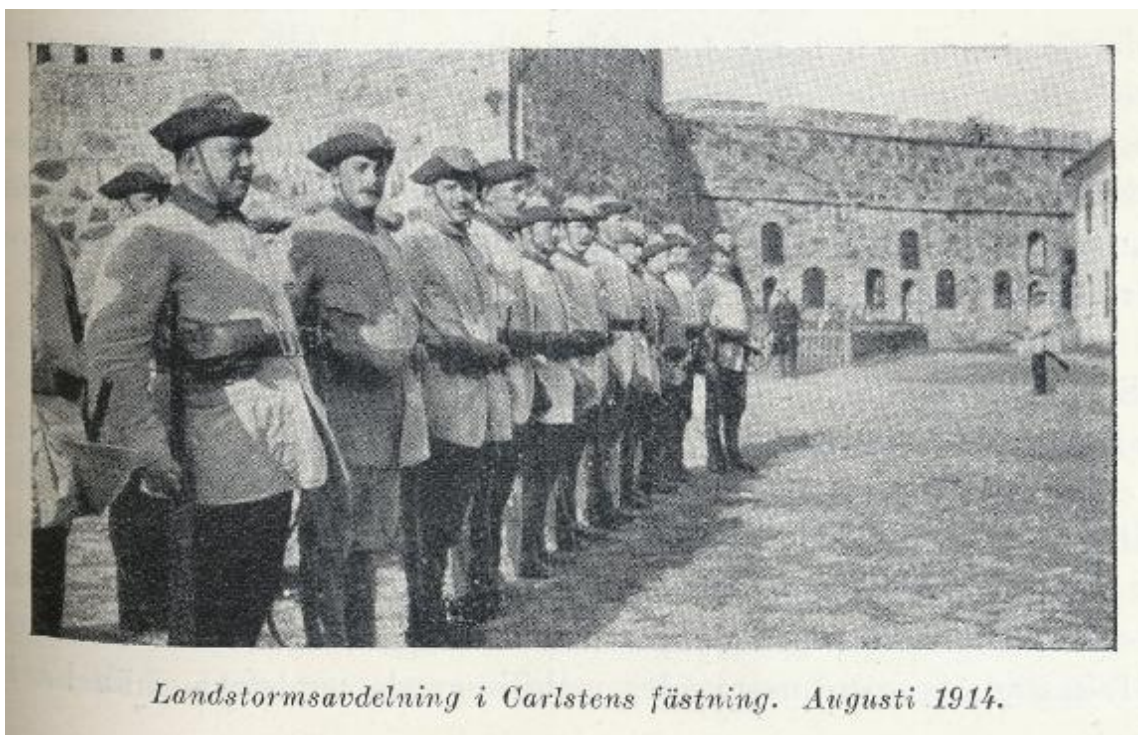
Överallt strömmar folk till de platser, där offentliga meddelanden i allmänhet anslås och studerar de blå-gula kungörelserna. Av dessa framgår att inställelse till samlingsplatserna skall ske ofördröjligen, vidare anges vilka socknar och årsklasser, som är berörda av inkallelsen och var inställelse skall ske. Landstormsman är skyldig att medföra mat för tre dagar, en bestämmelse, som ej alltid är lätt att efterkomma, då många hem ej har så rikliga förråd och anskaffning genom köp försvåras genom att mobiliseringen inträffar på en söndag. (Bohuslän Regemente, Del III, sid 201)

Landstormen utrustas med den trekantiga grå och blå hatten, armbindel och gevär m/96. I övrigt är utrustningen spartansk. Bristen på befälsförmåga är än mer besvärande. (Dunér, Sveriges Landstorm, sid 203-232) (FBU Historia, Centralförbundet) (FBU i Lund 1962, sid 13)

Mobiliserat landstormskompani, Strömstad. Augusti 1914.

1914-08-.. Mobiliserat landstormskompani i Strömstad. (Sveriges Landstormsföreningars
Centralförbund, Årsbok 1917, sid 3) (Dunér, Sveriges Landstorm, sid 215)

Landstormsavdelning i Carlstens fästning, Marstrand. Augusti 1914.

1914-08-.. Landstormsavdelning i Carlstens fästning, Marstrand. (Dunér, Sveriges Landstorm,
sid 217)

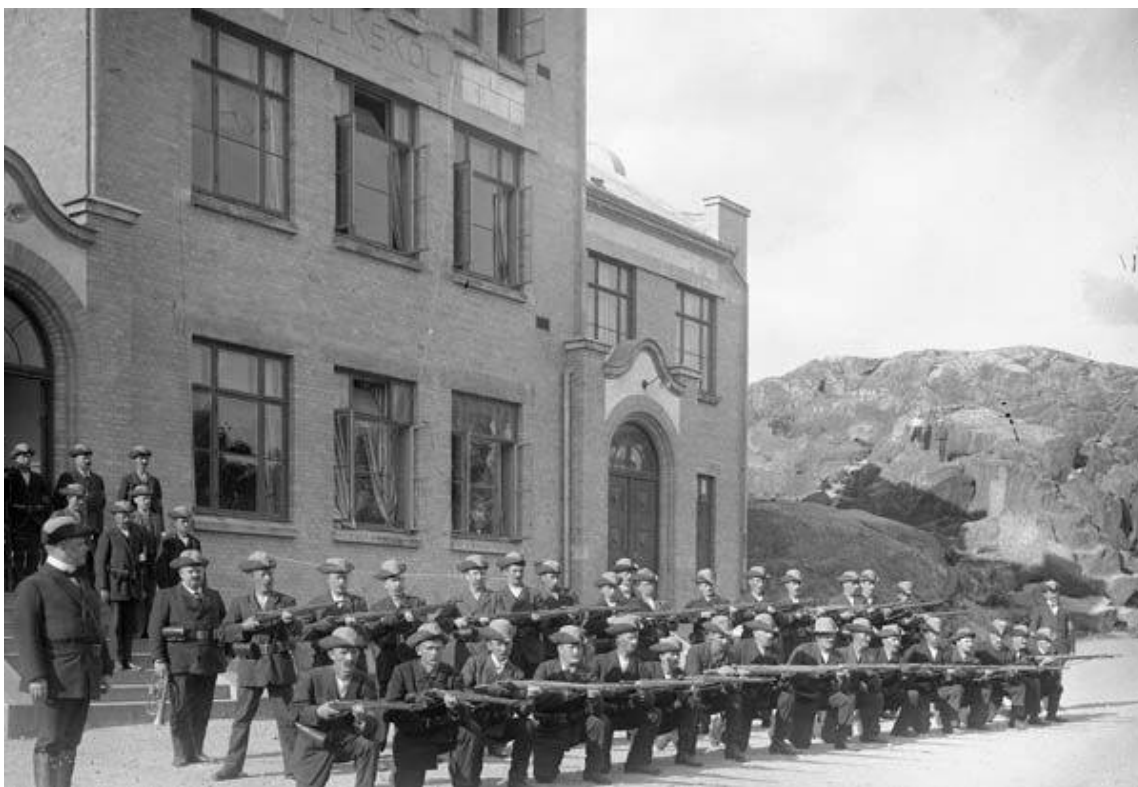
1914-08-.. Landstormspost i Göteborgs skärgård. (Dunér, Sveriges Landstorm, sid 217)

1914-08-.. Landstorm på transportbåt i Göteborgs skärgård. (Dunér, Sveriges Landstorm, sid 219)

1914-08-.. **Landstormen i Lysekil.** I mitten bakom de liggande synes kompanichefen rektor Åke Wilson med plutonchefen kamrer Allan Gillqvist och kompaniadjutanten handlanden Otto Gottfrid Löfving närmast till höger samt plutonchefen poliskonstapel Rudolf Ljunggren och kompanikommissarien Axel Christensson närmast till vänster. (LP 1914-09-15/PS) (Arvid Sandells bildarkiv, bild A189.)

1914-08-.. Lysekils landstorm framför Färgarskolan.

1914-08-06 Denna torsdag utfärdas färdighållningsorder till andra avlösningen av landstormen, kategori B, och första avlösningen av kategori C. (Bohuslän Regemente, Del III, sid 203)

- 1914-08-06 **Svenska Föreningen Röda Korset** bildade torsdagen den 6 augusti lokalavdelning härstädes. Till styrelse valdes: ordförande fru Annelie Sundberg, vice ordförande fru Anna Lüscher, förrådsförvaltare fru Selma Brogren, kassaförvaltare fru Anna Sjunnesson, arbetsledare fru Ellen Löfberg, sekreterare fröken Ingrid Wallentin.
- Beslöts att arbeta för Landstormen. 44 medlemmar antecknades genast. Måndagen den 10 augusti kl. 5 är föreningens första arbetssammanträde i Societetssalongen, vartill intresserade kvinnor inbjudes. Årsavgiften är 2 kronor.
- De kvinnor, som vilja stödja föreningen med sitt arbete kunna vinna anslutning utan årsavgiftens erläggande. (Nya Lysekils-Kuriren, 1914-08-08/KJ)
- 1914-08-08 Mekaniska Verkstaden kommer fr.o.m. måndagen att ytterligare inskränka driften. (Nya Lysekils-Kuriren, 1914-08-08/KJ)
- 1914-08-15 Utdrag ur Lysekils Stadsfullmäktiges protokoll, § 90 (scannad IF):
Hamnstyrelsens förslag till hamntaxa för 5-årsperioden 1916-1920 i enlighet med § 51 i Stadsfullmäktiges handlingar för 1914 förelåg nu till behandling. Förslaget var åtföljt af en så lydande skrifvelse:
»Utdrag af protokollet hållet hos Hamnstyrelsen i Lysekil den 4 Juni 1914.
§29. Stadsfullmäktige hade anmodat Hamnstyrelsen att afgifva förslag till ny hamntaxa för staden att gälla fr. o. m. 1916 t. o. m. 1920. Med anledning häraf genomgicks nu gällande taxa med det af Stadsfullmäktige den 8 Januari 1912 gjorda tillägget punkt för punkt därvid Hamnstyrelsen, till hvilken inga anmärkningar mot den nuvarande taxans afgifter för varor framstälts, beslöt föreslå förnyelse af samma afgifter. Beträffande öfriga bestämmelser i den gällande taxan ville Hamnstyrelsen föreslå följande ändringar och tillägg:
I taxans text före de utsatta varuafgifterna borde i punkten omedelbart före rubriken »Från hamnafgift för fartyg äro befriade» ordet »förestående» för undvikande af missförstånd, utbytas mot ordet »ordinarie». Sista punkten i samma textafdelning borde erhålla följande lydelse: »6) fiskebåtar, som genom sin utrustning visa sig vara använda endast för fiske».
I näst sista stycket i taxan borde enligt Hamnstyrelsens förmenande emellan orden «enskilda» och «behof» tillsättas orden «icke industriella».
Hamnstyrelsens sålunda uppgjorda förslag till hamntaxa skulle enligt stadsfullmäktiges önskan tryckas och öfverlämnas till stadsfullmäktige, därvid vid tryckningen skulle iakttagas, att tillägget till taxan icke längre skulle stå såsom ett särskildt tillägg, utan dess bestämmelser intagas i själfva taxan.
Som ofvan
JOSEF CENTERWALL.
Från det justerade protokollet rätt utdraget; betygas.

JOSEF CENTERWALL

Herrar vice Ordföranden, Sterner och Luckey ansågo att Stadsfullmäktige ej i dag skulle besluta om antagandet af hamntaxeförslaget, då fullmäktiges medlemm arej på så kort tid kunnat sätta sig in i detsamma, samt yrkade på denna grund bordläggning.

Herr Radhe yrkade afgörande genast, då taxan är lika med de 5 föregående årens med undantag af ett par smärre ändringar, omnämnda i ofvanstående protokollsutdrag af 4 juni detta år, samt att mot föregående taxa inga anmärkningar försports, vid hvilka något afseende kunnat fästas. Stadsfullmäktige beslöto att bordlägga ärendet till nästa sammanträde,

1914-08-15 Utdrag ur Lysekils Stadsfullmäktiges protokoll, § 94 (scannad IF):
Från herrar Ljungberg, Gunnarsson och Thorson hade inkommit följande motion, vilken i tryck förelåg och utdelats:
”Till Herrar Stadsfullmäktige i Lysekil.

I den motion vi nyligen framburit i stadsfullmäktige, med förslag om bostadsinspektion, sade vi oss skola återkomma med framställning till bostadsbristens avhjälpande. Under den förhoppningen, att vårt samhälle sedan den kris som nu övergår Europa är överstånden, snart nog åter skall komma in i sin normala utveckling är det således en av förhållandena påkallad åtgärd, att vidtaga de anordningar som kan vara ägnade att avlösa det bostadstryck som råder och att möta det bostadsbehov som utvecklingen ställer. Påtagligt blir åtgärder i sagda syfte också befrämjande av samhällets utveckling, i det de undanröjer det hinder härför som alltför starkt stigande bostadspriser utgör.

Det ekonomiska avbräck som helt visst blir en följd av krigets störningar i produktion och varuutbyte, bjuder oss emellertid att för närvarande avstå från att föreslå en del av de åtgärder vi under normala förhållanden tänkt påyrka. Däremot är det så, att just det avbrott i arbetet, som krigstillståndet i Europa framkallat, i sina krav på samhällets bistånd gör en annan åtgärd dubbelt behöfvlig.

Två av våra förnämsta förvärvsgrenar, mekaniska verkstaden och stenindustrin, ha så gott som avstannat och i dess tjänst anställda arbetare är utan inkomster. Även om, som man får hoppas, den förfärliga olyckan, kriget, ej kommer att råda allt för länge, blir, som vi alla förstår, efterverkningarna fortgående, särskilt vad det gäller stenindustrin.

Den kan ju förutsättas, att möjligheter till uppehälle inte alldeles saknas för den allra närmaste tiden — där så är fallet måste samhället utan vidare träda hjälpande emellan. Men klart är, att om inte ett mycket betydande antal arbetsberövade medborgare allt efter som tiden går skola bli tvungna att begära det allmännas direkta ekonomiska understöd, måste samhället söka bereda så

många som möjligt av dem sysselsättning och således sätta dem i tillfälle, att lämna utbyte för de kontanter, de behöva för sig och sina familjers uppehälle.

Det arbete staden mest tränger till är beredande av byggnadstomter. Tillgänglig bostadsmark är synnerligen begränsad och vad som kan utvinnas av vår bergiga terräng bör uttagas, såvitt det kan ske för kostnader, som möjliggöra dess bebyggande.

Särdeles lämplig att först ifrågakomma är marksträckan utefter Bansviks-Bergsgatans östsida, emedan den i sina delar är avröjd, vadan man snart skulle nå resultat med vidtaget rödningensarbete. Detta gäller området från uppgången till Blekebacken bort till Lotskullen, där ju avverkningen ännu får beräknas pågå en längre tid.

Samtidigt med att sagda sträckning gjordes klar för bebyggande, borde arbetet börjas med avrödning och avverkning av den bergkulle, genom vilken Kungsgatans fortsättning i Bansviks-Bergsgatan går. Det kan även tänkas, att avverkningen ordnades att fortgå så att även tomtarealen bleve tillgänglig.

På anförda motiv hemställa vi därför till herrar stadsfullmäktige att besluta: att ålägga Drätselkammaren skyndsammast upprätta och inkomma med förslag till beredande av bostadstomter vid Bansviks-Bergsgatan, samt för gatans utläggning i anslutning härtill, dock att några särskilda kostnader för själva gatan icke medtages utom för vad som erfordras för dess nöjaktiga iståndsättande till föreskriven bredd.

Kostnaderna bära beräknas ingå i nästa års stat, men arbetet kunna taga sin början så snart efter besluts fattande förhållandena beträffande arbetslösheten påfordra.

Lysekil den 10 Augusti 1914.

AXEL LJUNGBERG. HERMAN GUNNARSSON. AUGUST THORSSON.

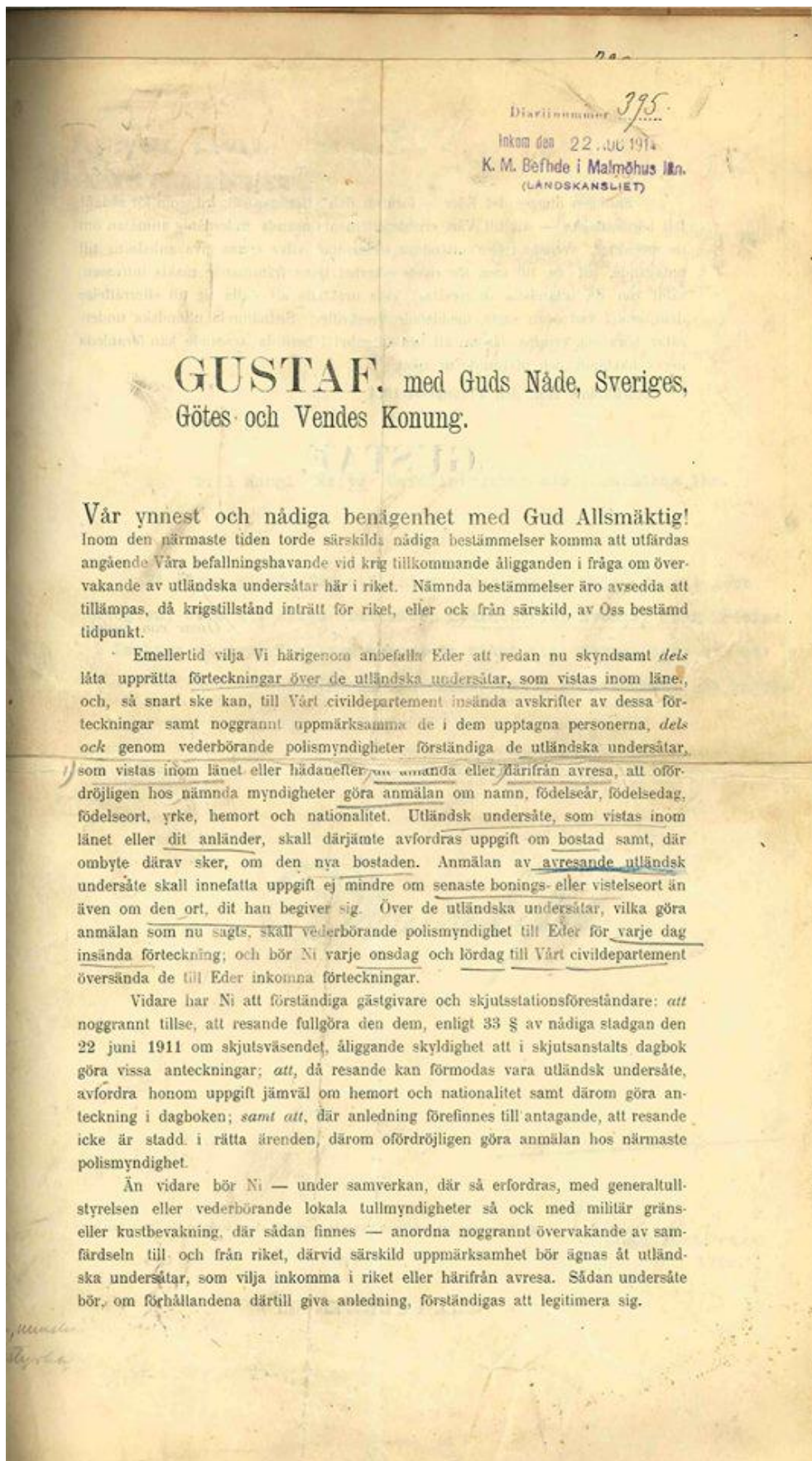
Efter diskussionen förelåg tvenne yrkanden:

Av herr Sterner om remiss till Drätselkammaren.

Av herr Granberg om remiss även till Vattenstyrelsen på grund av därunder hörande många arbeten som nu förestod.

Stadsfullmäktige beslutade i enlighet med herr Sterners yrkande att remittera ärendet endast till Drätselkammaren, som efter behag kunde kommunicera med stadens övriga styrelser.

1914-08-17 Regeringen utfärdar en förordning om att staten meddelar försäkring av fartyg mot krigsfara och följande dag tillsätts krigsförsäkringskommissionen. (Svenskt Sjöfolk 1914-1939, sid 28)

1914-08-22 100 år sedan.

Under året uppmärksammar vi [Riksarkivet] på olika sätt att det i år är 100 år sedan första världskrigets utbrott. Denna skrivelse [ovan] från Kunglig Maj:t i augusti 1914 innebar början till slutet på en lång period av passfrihet i Sverige. Den 21 september 1860 försvann passtvänet för resor till utrikes ort och för resor inom landet. Med vissa undantag skulle passfrihet råda i nästan 57 år. I samband med första världskrigets utbrott i augusti 1914 vidtogs omedelbart en skärpt övervakning av utlänningar (dokumentet ovan). Den 14 september kom en utvisningslag (SFS 1914:196) med stadgade om utvisning/avvisning av icke önskvärda utlänningar och den 30 oktober samma år kom bestämmelser om tillsyn över utlänningar i riket (SFS 1914:363).

Genom 1917 års passkungörelse (SFS 1917:552) återkom det 1860 avskaffade passtvänet och från den 1 september 1917 gällde pass- och viseringstvång för alla utlänningar över 12 år. Slutligen stadgades med 1918 års övervakningskungörelse att alla utlänningar som vistades i Sverige skulle ha viserat pass eller uppehållsbok.

Härmed var passfrihetens epok över och gränsfriheten i Europa med undantag för resor inom Norden skulle inte återkomma under hela 1900 talet.

Källa: Malmöhus läns landskanslis arkiv, Landsarkivet i Lund.

- 1914-08-22 Lysekils fasta brandkår är tills vidare fritagen från skyldigheten av Landstormstjänst. (Nya Lysekils-Kuriren, 1914-08-22/KJ)
- 1914-08-24 Lysekils Rådhusrätt den 24 augusti. Utslag avkunnades denna dag i målet mellan stadsfiskal Elias Sandell och makarna Backman, angående tvisten i husköpet.
Rådhusrätten ogillade dels Sandells talan för oriktiga uppgifter och dels makarna Backman talan däremot.
Rörande själva saken ansåg rätten att köpet inte kunde återgå, men att svarandena skola ersätta kärandens kostnader för att sätta huset i stånd och skulle detta belöpa sig till 1.870 kronor. Parterna fingo var för sig stå sina kostnader i målet. (Nya Lysekils-Kuriren, 1914-08-08/KJ)
- 1914-08-26 Å Mekaniska Verkstaden [härstädes] har arbetet utökats så att det nu omfattar cirka 100 man. Blir krisen långvarig, lär verkstadens mening vara att låta dem, som gå ute, byta med dem, som varit i arbete. (Nya Lysekils-Kuriren, 1914-08-26/KJ)
- 1914-08-29 Hamnplaneområdet förbättras. Å kajen i Södra hamnen, mellan järnvägsspåret och kajbandet, pågår stensättning från Elektriska verket bort till nya kajsträckan. (Nya Lysekils-Kuriren, 1914-08-29/KJ)
- 1914-09-02 Lysekils Rådhusrätt den 31 augusti. Minderårigas arbetstid. Efter anmälan av yrkesinspektören hade, efter undersökning, åtal väckts mot styrelsen för Sveriges Förenade Konservfabrik för förseelse angående minderårigas arbetstid. Åklagaren yrkade ansvar dels för att minderåriga sysselsatts för lång

tid per arbetsdag och dels för att denna delvis förlagts till en för sen tid på dagen.

Svarandens ombud medgav förseelsen, men ansåg att ansvar härför endast borde utgå över bolagets verkställande direktör men ej över den övriga styrelsen, som ej har att göra med arbetsledningen. Utslag avkunnas den 14 september. (Nya Lysekils-Kuriren, 1914-09-02/KJ)

1914-09-03 Ett nytt tingshus invigs i Kvistrum. Det är byggt i Foss strax öster om det gamla tingshuset. Byggmästare är Robert Gotthard Christensson i Lysekil. VVS-anläggningar utförs av rörläggare Clas Valfrid Granberg, Lysekil. (LP 1997-09-10)

1914-09-03 Utdrag ur Lysekils Stadsfullmäktiges protokoll, § 109 (scannad IF):
Från Drätselkammaren hade inkommit skriftlig begäran om anslag för fortsatt arbete med ordnandet af Drottninggatan.
Skrifvelsen, som upplästes hade följande lydelse:
Utdrag af protokollet, hållet vid Drätselkammarens i Lysekil sammanträde den 27 Augusti 1914. § 160.
Herr Ordföranden föreslog, att till Stadsfullmäktige ingå med begäran om anslag för fortsatt arbete med ordnandet av Drottninggatan.
Härom var Drätselkammaren enig, och beslöt att ingå till Stadsfullmäktige med begäran om att få anvisat resterande av det belopp, som därför beräknats eller kronor 6.288, samt att medlen uttaxeras och upptagas i 1915 års stat.
Denna paragraf förklarades genast justerad.

Som ofvan

AXEL HOLMQVIST.

Rätt utdraget; betygas
AXEL HOLMQVIST.

Under den uppkomna diskussionen yrkade Herr Sterner bifall till Drätselkammarens begäran, samt att arbetet skulle utlämnas på entreprenad till i samhället bosatta personer. I detta yrkande instämde Herr Radhe och nämnde i samband härmed markerandet af gatan upptill Rosviksgatan, hvartill Herr Sterner genmälde att denna fråga inom kort skulle komma fram.
Herr Gunnarsson ville att det i förslaget inflikades, att arbetslösa från samhället skulle härigenom beredas arbete, hvilket uttryck saknades i Drätselkammarens protokoll.
Stadsfullmäktige beslöto bifalla Drätselkammarens förslag med tillägg att i främsta rummet här mantalsskrifna arbetslösa skulle få arbete.

1914-09-03 Utdrag ur Lysekils Stadsfullmäktiges protokoll, § 110 (scannad IF):
D rättselkammarens begärda yttrande, med anledning af Herrar Ljungberg, Gunnarsson och Thorsons vid föregående sammanträde väckta motion, förelåg så lydande:

Utdrag af protokollet, hållet vid Drätselkammarens i
Lysekil sammanträde den 27 Augusti 1914. § 156.

För yttrande hade från Stadsfullmäktige till Drätselkammaren remitterats
Herrar Ljungberg, Gunnarsson och Thorsons motion om, att staden måtte söka
bereda arbetstillfälle för arbetslösa inom samhället.

Motionärerna förmena, att så skulle kunna ske, genom afrödning för
byggnadstomter och anse marksträckan utefter Banviksbergsgatans östsida,
mellan Blekebackegränd och Lotskullen, samt bergkullen mellan
Christensonska huset och Blekebackegränd, såsom särdeles lämpliga för
ändamålet.

Drätselkammaren kan ieke gilla motionärnas uppfattning i denna sak af
följande grunder:

Sträckan mellan Lotskullen och Blekebackegränd utgöres af 3 tomter, hvaraf
de två äro bebyggda. För att kunna rödja hela tomtområdet, skulle staden alltså
behöfva inköpa och nedrifva de hus, som nu finnas; att utan denna åtgärd rödja
den tredje obebyggda tomten, låter sig ej med någon fördel förenas.

Vad återigen området mellan Blekebackegränd och Christensonska
nybyggnaden beträffar, så är detta å nya stadsplanen utlagt som allmän plats,
och får alltså ej upplåtas till byggnadstomter. Området innehåller i runt tal
20.000 kubikmeter berg. Borttagning af denna massa skulle efter en så låg
beräkning som 3 kronor per kubikmeter betinga 60.000 kronor hvartill kommer
inlösen af husen n:o 2, 3 & 4, som ligga inom området gränser och i
Kungsgatans fortsättning! Taxeringsvärdet för dessa 3 hus belöper sig till
ganska stort belopp.

Ehuruväl Drätselkammaren behjartar motionens syftemål — arbetstillfälle åt
behöfvande — och därför äfven hos Stadsfullmäktige anhåller om medel
(Drottninggatans genomsprängning), kan dock ej Drätselkammaren finna att
samhället vinner något nämnvärdt för dess utveckling svarande mot kostnaden,
därest Herrar Ljungberg, Gunnarsson och Thorssons motion bifalles.
På grund af hvad sålunda anförts får Drätselkammaren yrka afslag på motionen
ifråga.

Denna paragraf förklarades genast justerad.

[Anm PS: Christensonska nybyggnaden är Midgårdshuset.]

Som ofvan
AXEL HOLMQVIST.
Rätt utdraget; betygar
AXEL HOLMQVIST.

Då denna skrifvelse lästs, vidtog diskussionen. Herr Ljungberg fann, att
Drätselkammaren ställer sig mera afvisande än nödigt och undrade, om
nämnda hinder alltid skola förefinnas, hvadan resultatet blefve att gatan alltid
skulle förblifva i samma skick; så ock att Drätselkammaren ser svårigheterna

större än de äro, samt att arbetet skulle kunna fortgå länge innan man behöfde rifva några hus. Motionärerna hade tänkt sig afverkning af sten och ej borttagning såsom Drätselkammaren uppfattat saken.

Herr Gunnarsson hade föga att till sagda tillägga, men ansåg att en del af området är mycket lätt att rödja.

Herr Sterner genmälde att Drätselkammaren sett saken från olika synpunkter, men att förhållandena verkligen äro sådana som af Drätselkammarens yttrande framgår.

Herr Radhe fann, att hufvudsaken i motionen vore anskaffandet af arbete, att vid Blekebackegränd afrödning kunde göras och gillade i vissa delar motionen samt anmärkte, att han själf 1911 haft en dylik om Färgaregatans iordningsställande, hvilket i öfrigt är en gammal fråga.

Herr Sterner ansåg att Färgaregatan ej är så dålig, och att den ännu många år kan användas i sitt nuvarande skick samt önskade veta om någon kunde nämna hvar medel för sådana arbeten skulle tagas, samt meddelade att kontraktet med GranitAktieBolaget Kullgrens Enka lade hinder i vägen för afverkning af sten i Bansviksbergsgatan.

Efter slutad öfverläggning beslöto Stadsfullmäktige att afslå motionen i fråga.

1914-09-03

Utdrag ur Lysekils Stadsfullmäktiges protokoll, § 111 (scannad IF):

Styrelsen för Lysekils Vatten- och Kloakledningar hade till Stadsfullmäktige inkommit med följande skrifvelse som upplästes:

Utdrag af protokollet, fört vid sammanträde med styrelsen för Lysekils Vatten- och Kloakledningar den 31 Augusti 1914.

Närvarande voro: Herrar Ordförandens, vice Ordföranden, Sterner, Mattsson, Kihlberg och Stadsingenjören samt vid protokollet undertecknad.

§ 33. Som en nödvändighet för ordnandet af Lysekils vattenfråga har vattenbyggnadsbyrån i sitt förslag framhållit behovet af en högvattenreservoir på östra sidan af vattendammarne; detta för att dels få vattentrycket lika med Rotemyrens och dels för att öfveransträngning af vattenfiltrarne må kunna undvikas.

Vatten- och Kloakstyrelsen anser att detta arbete nu måste påbörjas så att reservoiren blifver färdig under nästa år. Tidpunkten för detta arbetes påbörjande nu får anses lämplig ty möjligen kan därmed arbetstillfälle beredas åt eventuellt arbetslösa inom samhället.

Vattenbyggnadsbyrån beräknar kostnaden för reservoiren till 9.600 kronor och härtill kommer sprängning af rörgraf m. m., som sannolikt gör att hela arbetet går upp emot cirka 15.000 kronor.

Vatten- och Kloakstyrelsen får därför till Stadsfullmäktige göra anmälan om, att styrelsen för ofvannämnda arbetes utförande önskar använda nämnt belopp

af de medel, som finnas anslagna för vattenverkets utvidgning på så sätt att 6 å 7.000 kronor disponeras i år och resten under år 1915.

Denna paragraf förklarades genast justerad.

Som ofvan

AXEL HOLMQVIST.

Rätt utdraget; betygas

AXEL HOLMQVIST.

Herr Laurin yttrade med anledning af skrifvelsen att det i styrelsen har talats mycket om denna reservoar och att det nu vore lämpligt att påbörja arbetet, då arbetsbristen börjat göra sig kännbar och vattenfiltrerna äro synnerligen ansträngda. Dessutom vore reservoaren önskelig från brandsläckningssynpunkt, och möjligen kunde brandpremierna därigenom blifva lägre. Yrkade bifall till styrelsens anmälan.

Herr Radhe nämnde, att det finnes Stadsfullmäktiges beslut om arbetet i fråga, samt att Vattenbyggnadsbyrån upprättat förslag till reservoar.

Stadsfullmäktige beslöto, med gillandet af detta arbetes påbörjande, att lägga skrifvelsen till handlingarne.

1914-09-03 Utdrag ur Lysekils Stadsfullmäktiges protokoll, § 112 (scannad IF):
Från föregående sammanträdet, under § 90 i protokollet bordlagda förslaget till hamntaxa för 5 års perioden 1916-1920 upptogs till behandling och beslöto Stadsfullmäktige godkänna förslaget i fråga.
Denna paragraf förklarades genast justerad.

1914-09-03 Utdrag ur Lysekils Stadsfullmäktiges protokoll, § 114 (scannad IF):
Kajbyggnadsdirektionen hade till Stadsfullmäktige inkommit med följande skrifvelse:

Utdrag af protokollet, hållet hos

Kajbyggnadsdirektionen i Lysekil den 2 Sept. 1914.

§ 7. Direktionen beslöt att ingå till Stadsfullmäktige och med åberopande af Stadsfullmäktiges beslut den 25 Augusti 1910, § 102 i protokollet, anhålla om bemyndigande att upptaga ett lån å fyrtilusen kronor till bestridande af de på stadens andel belöpande kostnaderna för kajbygget i södra hamnen.

Denna paragraf förklarades genast justerad.

Rätt utdraget; betygas

JOSEF CENTERWALL.

Herr Radhe yrkade att kajbyggnadsdirektionen måtte få upptaga ett amorteringslån å 40.000 kr. att amorteras med Hamnens medel, då kostnaden för hamnbyggnad skulle gäldas före den 1 November d. å.

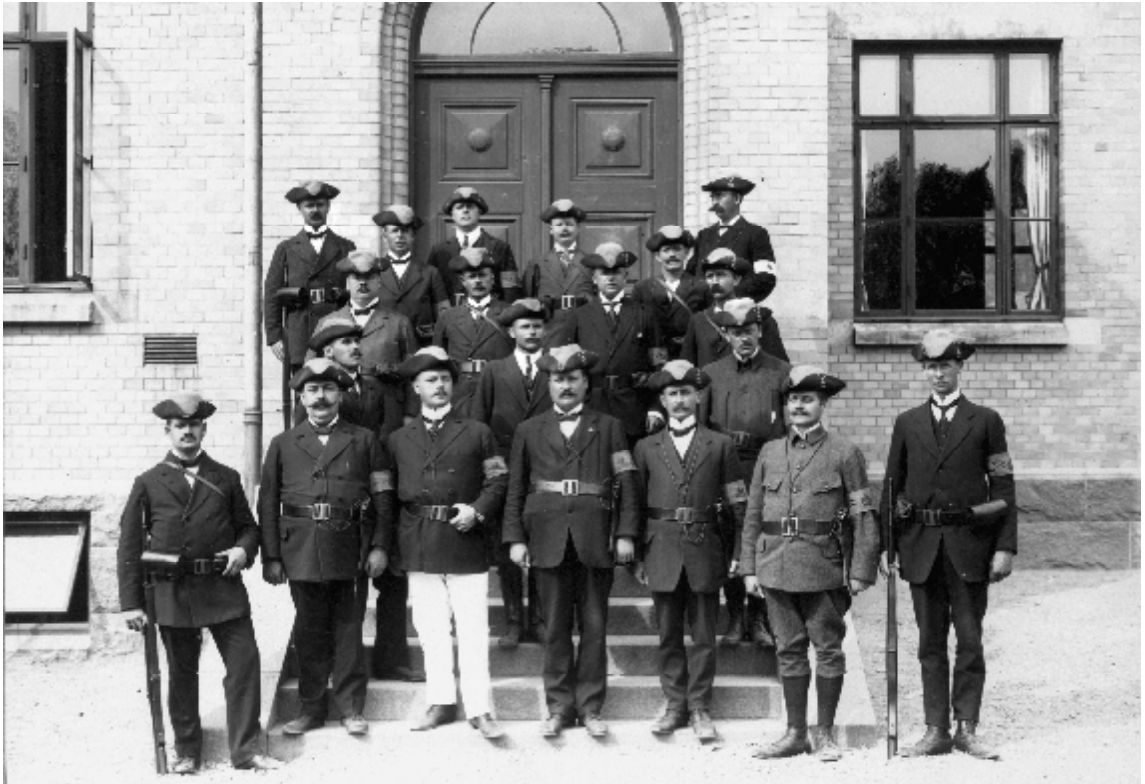
Herr vice Ordföranden med instämmande af Herr Sterner fann att Hamnstyrelsen, och ej kajbyggnadsdirektionen skulle eventuellt upplåna medlen.

Herr Radhe vidhåller att Kajbyggnadsdirektionen bör få ett dylikt bemyndigande, då det är öfverensstämmande med Stadsfullmäktiges beslut.

Efter slutad öfverläggning beslöto Stadsfullmäktige enhälligt att lånet i fråga finge upptagas, samt beslöto tillika bemyndiga Hamnstyrelsen att upptaga detsamma.

Herr Sterner uttalade den önskan, att vederbörande borde söka få lånet på möjligast fördelaktiga villkor.

Denna paragraf förklarades genast justerad.

1914-09-05 Lysekils landstormskompani blev i onsdags hemförlovat. Kompanichefen, rektor Åke Wilson, avtackade landstormsmännen med några ord, i vilka han särskilt betonade det goda förhållande, som rått mellan manskap och befäl. Härefter uttalade plutoncheferna, herrar Ljunggren och Gillqvist, sitt tack till kompaniet. Till slut utbringades ett leve för kompanichefen och av den kraft med vilket detta besvarades kan man förstå att han var allmänt avhållen av sitt kompani. (Nya Lysekils-Kuriren 1914-09-05/KJ) [Anm: Plutoncheferna är Poliskonstapel Rudolf Fritiof Ljunggren och Kamrer Allan Isidor Gillqvist.] [Anm: Fotografiet ovan är troligen taget i augusti 1914, se vidare under Bilagor - Arvid Sandell artiklar i LP.] (Arvid Sandells bildarkiv, bild A104.)

1914-09-05 Det varmaste tack frambäres till alla och en var, som bidragit till trevnad och bekvämlighet för landstormsmännen i Lysekil. Landstormsmännen.

Till Lysekils Bryggeri uttala landstormsmän från Malmön ett tack för visad välvilja. Landstormsman.

Till alla och en var som på ett eller annat sätt bevisat oss sin vänlighet under vår mobiliseringstid, be vi härmed få uttala vår stora tacksamhet. Foss landstormsmän. (Nya Lysekils-Kuriren 1914-09-05/KJ)

- 1914-09-09 Landstormens utrustning. <fotograferas>. (Nya Lysekils-Kuriren 1914-09-09/KJ)
- 1914-09-12 Ett hydroplan passerade i onsdags afton över Lysekil och fortsatte söderut, efter en lov utöver sjön. Naturligtvis väckte flygmaskinen stort uppseende. (Nya Lysekils-Kuriren 1914-09-12/KJ)
- 1914-09-12 ” **Lysekils folkskolor.** Lärjungeantalet vid höstterminen utgör i småskolans 7 afdelningar 233 och i de fyra folkskoleklassernas 10 afdelning 367. Summa 600.” (LP 1914-09-12/KJ)
- 1914-09-12 ” **I högre folkskolan,** som började den 10 sept., är lärjungarnas antal 26, 11 gossar och 15 flickor, hvaraf 20 inskrifna.” (LP 1914-09-12/KJ)
- 1914-09-12 ”**Skjutövningar** pågå enligt annons i dagens tidning på skyttegilletts bana härstädes hvarje söndag t.v. från kl. 8-10 f.m. och 3-5 e.m.” (LP 1914-09-12/PS)
- 1914-09-12 ” **Hurudan postgången i krigstider** kan vara tydliggöres af denna lilla notis. En affärsman här i staden har meddelat till Lysekilsposten att han i går, den 11 sept., fick mottaga ett rekommenderadt bref, som afsändes från Paris den 31 juli. Brevet var ej öppnadt eller på något vis skadadt.” (LP 1914-09-12/KJ)
- 1914-09-16 Stark storm – Korset på Lysekils kyrka faller ned. <fotograferas>. (Nya Lysekils-Kuriren 1914-09-16/KJ)
- 1914-09-16 Lysekils Rådhusrätt den 14 september. Minderårigas arbetstid. För förseelse mot lagen angående minderårigs arbetstid bötdade verkställande direktören för Sveriges Förenade Konservfabriker (Lysells) 30 kronor och övriga ledamöter i styrelsen 15 kronor vardera. (Nya Lysekils-Kuriren 1914-09-16/KJ)

Med landstorm menas som bekant det värnpliktsuppbåd, som utgöres af de äldsta årsklasserna. Enligt gällande författning — värnpliktslagen af den 17. September 1914 — är hvarje svensk man värnpliktig från det år, hvarunder han fyller 20 år, till det år, under hvilket han fyller 42 år. Värnplikten fullgöres i beväringen och i landstormen. Beväringsdelas i första och andra uppbådet, tjänstetiden är här i fredstid resp. 11 och 4 år, under krigstid bestämmer behovet tjänstetidens längd för de inkallade. Under den tid, värnpliktig ej tillhör beväringen, ingår han i landstormen, och till denna höra sålunda de 8 äldsta årsklasserna.

Landstormen är afsedd till hemortens försvar och ”till skydd för mobilisering af beväringens första uppbåd eller till skydd för särskildt hotade platser”. Under vissa förhållanden kan Konungen inkalla behöfliga delar af landstormen redan innan beväringen inkallats. Så skedde som bekant under de skickesediga dagarne i Augusti 1914, då landstormen togs i anspråk för bestridande af bevakningen utmed vissa militärt viktiga förbindelselinjer och vid kusterna, detta före beväringens mobilisering.

Den utbildning, den värnpliktige erhåller, utgör en första tjänstgöring och 1 till 3 repetitionsövningar. Enligt värnpliktslagen har han sedan att fullgöra en reservtruppövning om 15 à 25 dagar samt en landstormsövning om 5 dagar. Dessa båda sist nämnda övningar hafva emellertid under de senaste åren varit inställda, och utsigterna till att de komma att återupptagas äro ej stora.

1914-09-17 Med landstorm menas som bekant det värnpliktsuppbåd, som utgöres av de äldsta årsklasserna. Enligt gällande författning – värnpliktslagen av den 17 september 1914 – är varje svensk man värnpliktig från det år, varunder han fyller 20 år, till det år, under vilket han fyller 42 år. Värnplikten fullgöres i beväringen och i landstormen. Beväringsdelas i första och andra uppbådet, tjänstetiden är här i fredstid respektive 11 och 4 år, under krigstid bestämmer behovet tjänstetidens längd för de inkallade. Under den tid, värnpliktig ej tillhör beväringen, ingår han i landstormen och till denna hör sålunda de 8 äldsta årsklasserna.

Landstormen är avsedd till hemortens försvar och ”till skydd för mobilisering av beväringens första uppbåd eller till skydd för särskildt hotade platser”. Under vissa förhållanden kan Konungen inkalla behöfliga delar av landstormen redan innan beväringen inkallats. Så skedde som bekant under de skickesediga dagarna i augusti 1914, då landstormen togs i anspråk för bestridande av bevakningen utmed vissa militärt viktiga förbindelselinjer och vid kusterna, detta före beväringens mobilisering.

Den utbildning, den värnpliktige erhåller, utgör en första tjänstgöring och 1 till 3 repetitionsövningar. Enligt värnpliktslagen har han sedan att fullgöra en reservtruppövning om 15 à 25 dagar samt en landstormsövning om 5 dagar. Dessa båda sist nämnda övningar har emellertid under de senaste åren varit inställda och utsikterna till att de kommer att återupptagas är ej stora. (Skånes Hembygdsförbund 1925, sid 158)

- 1914-09-19 Vår kyrkobyggnad står nu som ett avskräckande exempel på vart fåfänga kan leda. Om kyrkan tagits till i för anspråkslöshet mera passande proportioner och om den förlagts till en annan mera skyddad plats i samhället, hade kostnaden och underhållet blivit mindre och byggnaden mera tillgänglig. Nu står byggnaden där såsom ett exempel på åsidosättande av stil och med bortseende från harmoni med sin omgivning. I så fall utgör den en värdig början till ett fullkomligt ignorerande av terrängens ömtåliga karaktär ur byggnadssynpunkt, där i fortsättningen en låda på ett par våningar får sticka fram där en villabyggnad sedan träder vid sidan samt där en i för sig tilltalande villa i vitt och rött lägges tvärs som flygel man för – en längdrad i ljusa färger hållna vanliga hustyper. (Nya Lysekils-Kuriren 1914-09-19/KJ)
- 1914-09-26 **Upprop! Madrasser åt landstormsmännen!**
 Det lider mot vintern, mörker och köld nalkas med stora steg. Våra landstormsmän, som hela dagen och kanske även natten fått vara ute i trägen tjänstgöring, behöver när de fullgjort sitt värv erbjudas tillfälle till vila och sömn, så att de med nya krafter kunna fullgöra sina ansträngande plikter. Härtill fodras naturligtvis ett visst antal bäddar. Röda Korsets lokalavdelning härstädes har så långt ekonomin det medgivit anskaffat 25 madrasser och kuddar och skall föreningen ytterligare anskaffa 25 stycken av vardera slaget, men detta förslår ej. Vi uppmanar därför en var, som intresserar sig för våra landstormsmäns väl och i synnerhet dem som har anhöriga i landstormen, att sy ett madrass- och kuddvar. Dessa torde sedan inlämnas till föreningen, som ombestyr stoppning av samtliga var. Varen sys av oblekt tyg, (4 skaft), madrassvar längd 2 meter, bredd 86 centimeter, kuddvar längd 60 centimeter och bredd 50 centimeter.
 Å "Kvinnoföreningen Röda Korset Lysekil" vägnar
 Styrelsen (LP 1914-09-26/PS)
- 1914-09-26 Tvenne av våra läkare, doktor Blume och tandläkare Kjellberg, flytta den 1 oktober in i Christenssons nya hus, "Midgård", vid Kungsgatan. (Nya Lysekils-Kuriren 1914-09-26/KJ) [Anm: Dagens adress är Kungsgatan 13-15.]
- 1914-09-26 För Drottninggatans utläggning har nu en del träd avsågats så att det blir klart för avrödning. Drätselkammaren kungör annars genom annons i dagens nummer att arbetslösa i Lysekil här kunna få sysselsättning. Anmälan sker å stadsingenjörskontoret på måndag mellan klockan 1-2. (Nya Lysekils-Kuriren 1914-09-26/KJ)
- 1914-09-26 En början till sjukstuga i Lysekil. <fotograferas>. (Nya Lysekils-Kuriren 1914-09-26/KJ)
- 1914-09-29 **Lysekils skyttegilles tävlingar.** Vid tävlan om Lysekils skyttegilles vandringspriser i söndags erövrades priset för andra och tredje klassen av

glasmästare Albert Andersson för uppnådda 87 poäng; för rekryter och första klassen av plåtslagare Erik Mattsson för uppnådda 60 poäng.

Deltagandet var ringa. Endast åtta från första och andra klassen samt tolv från rekryt- och första klassen deltog i tävlingarna. ...

Stark storm rådde och i betraktelse därav får resultatet anses synnerligen gott.
(LP 1914-09-29/PS)

- 1914-09-30 **Den frivilliga motorflottan.**
Kunglig Maj:t har fastställt bestämmelser att gälla tills vidare beträffande motorbåtar, som med eller utan besättningar frivilligt ställas till marinens förfogande vid mobilisering eller under krig. Bestämmelserna omfattar stadganden om eventuell skadeersättning samt ersättning för driftkostnader, besättningens uniformering och inkvartering m.m. (LP 1914-09-30/KJ)
- 1914-09-30 **Fiskehamnsbygget i Grundsund.** Löjtnant N.Y. Lundberg i Väg- och Vattenbyggnadsstyrelsen har förordnats som posthavande ingenjör vid pågående fiskehamnsbygget i Grundsund. (LP 1914-09-30/KJ) [Anm: posthavande är oklart!]
- 1914-09-30 Lysekils Pappers & Musikhandel inflyttar från och med i morgon i bröderna Christenssons nya hus vid Kungsgatan. (Nya Lysekils-Kuriren 1914-09-30/KJ) [Anm: Dagens adress är Kungsgatan 13-15.]
- 1914-09-.. Borgmästare Axel Ludvig Sundberg, Lysekil, väljs in i riksdagens andra kammare som representant för Högerpartiet i Bohusläns södra valkrets. (FK1918)
- 1914-10-03 Vår borgmästare, riksdagsman Axel Sundberg i Lysekil, har fått Vasaorden, första klass. (LP 1914-10-03/KJ) (Nya Lysekils-Kuriren 1914-10-03/KJ)
- 1914-10-03 **Käringö skytteförening** bildades häromdagen, därvid ett 60-tal medlemmar antecknade sig. Stadgar antogs. (LP 1914-10-03/KJ)
- 1914-10-03 **Landstormens beklädnad och utrustning.**
Centralrådet för landstormsmännens beklädnad och utrustning har vänt sig till vederbörande arméfördelningschefer angående uppgifter om de beklädnadsartiklar, som behövs för landstormsmännen. Enligt vad som hittills meddelats från de olika fördelningarna är de i Norrland förlagda landstormsmännen mest i behov av varma kläder. Centralrådet har för övrigt i ett utsänt meddelande framhållit önskvärheten av att samtliga de för landstormen frivilligt tillverkade eller anskaffade persedlarna överlämnas som gåva till landstormen och icke till mottagarna personligen. (LP 1914-10-03/KJ)

- 1914-10-03 **Lysekils Pappers- och Musikhandel**, som innehas av fröken Gerda Ohlsson, har flyttat till Bröderna Christenssons nybyggda hus vid Kungsgatan. (LP 1914-10-03/KJ)
- 1914-10-06 **Landstormsmännens avlöning**. Enligt vad Stockholms Dagblad inhämtat kan landstormsmännen förvänta att få sina i bank insatta avlöningsmedel reglerade inom denna vecka och kommer sedan att genom vederbörande bank tillställas underrättelse om den tidpunkt från vilken de är disponibla för uttagning. (LP 1914-10-06/PS)
- 1914-10-06 **Landstormsgåva från London**. Kronprinsessan har i dagarna från direktör Arvid Kjellberg i London för sitt centralråd för landstormsmäns utrustning fått mottaga en gåva av 55 engelska pund. (LP 1914-10-06/PS)
- 1914-10-06 **Landstormspliktiga sillfiskare**. Med anledning av talrika förfrågningar från fiskarebefolkningen, huruvida deltagande i vintersillfisket skulle kunna äga rum utan fara för att bli avbruten genom inkallelse till tjänstgöring i landstormen, har länsstyrelsen inhämtat underrättelse från vederbörande och anser sig på den grund kunna meddela, att under förutsättning att den nuvarande situationen icke undergår någon väsentlig förändring intet hinder finnes för landstormspliktiga fiskare att delta i stundande vintersillfiske, då någon inkallelse för dem under nämnda tid icke är att förvänta. (LP 1914-10-06/PS)
- 1914-10-06 **Kvistrums skyttekrets. Tävlingskjutningar**.
Tävlan om statspris, de så kallade Röhsska kannorna och insatsskjutning försiggick i Munkedal i söndags under strålande väder. Omkring ett 80-tal skyttar från kretsens olika skytteföreningar deltog. Major Filip August Busck och kretsens sekreterare Martin Andersson från Göteborg var närvarande. Vid skjutbanan utdelade herr Martin Andersson förbundets förtjänstmedalj i silver, att i gult band bäras, till Munkedals mångårige ordförande direktör Albert Carlander i Munkedal med ett hjärtligt tal. Direktör Carlander, som har varit en gammal skarpskytt, har tillhört Munkedals skyttegille i 10 år och ådagalagt stort intresse och arbete. Senare utdelade major Busck priserna i insatsskjutning varvid ett hjärtligt tal hölls samt leve för konung och fädernesland höjdes. Pristagare i insatsskjutning blev följande:
- 3:dje klass.**
- 1:sta pris Hj. Carlsson, Lysekil kronor 7,50; 2:dra Viktor Lindqvist, Munkedal kronor 6,50; 3:dje Theodor Eklund, Munkedal, kronor 5,50; 4:de Josef Bjurström, Munkedal kronor 4,50; 5:te A.J. Nordmark, Lysekil kronor 4; 6:te Albert Andersson, Lysekil kronor 3,50; 7:de John Forsander, Kville kronor 2,50; 8:de C.G. Rundgren, Lysekil kronor 2.
- 2:dra klass.**
- John Johansson, Tossene kronor 3; Oskar Färdig, Munkedal kronor 2; E. Tullström, Munkedal kronor 1,50; Albert Karlsson, Lysekil kronor 1,50.

1:sta klass.

Konrad Svahn, Munkedal, kronor 2,50; Albert Söderberg, Lysekil kronor 2; Hugo Kristensson, Hedum kronor 1:50; R. Rundgren, Lysekil kronor 1,25; Erik Mattsson, Lysekil kronor 1,25; Hilding Lööf, Munkedal kronor ... (LP 1914-10-06/PS)

1914-10-07 **Landstormsbefälsmännen** vid härvarande landstormskompani har ställt sig i spetsen för bildandet av en "Lysekils landstormsförening" för att såsom synes av upprop i dagens nummer bland annat söka avhjälpa bland landstormsmännen härstädes förekommande brist på beklädnadsutrustning. Enligt lag är nämligen landstormsman skyldig att själv sörja för sin utrustning vad beklädnad beträffar. (LP 1914-10-07/PS)

1914-10-07

Upprop!

"Undertecknade, hvilka vid mobiliseringen i Lysekil under sistlidna augusti funnit, att många landstormsmän vid Lysekils kompani äro i behof af beklädnadsutrustning särskildt med hänsyn till vintertjänstgöring, vända sig härigenom till stadens invånare med uppmaning att sammanträda å Rådhuset torsdagen den 8 dennes kl. 7 e.m. i och för bildande af en "Lysekils landstormsförening" med uppgift att i första hand söka på lämpligaste sätt afhjälpa ifrågavarande brist.

Åke Wilson	Axel Beronius	Rudolf Ljunggren
Riber Blume		Otto <u>Gottfrid</u> Löfving
Axel Christensson		Axel Lindebäck
Hugo Hallgren		Carl Gustaf Rundgren
Ernst Vilhelm Olsson		Anders Christensson
Sven Larsson		Rudolf Lindblad
Frans Johan Elmqvist		Herman Gunnarsson
Anders Johan Olsson		Axel Backman

Carl Johansson

(LP 1914-10-07/PS)

1914-10-07 **Landstormens beklädnad.** Landstormsbefälet har satt sig i spetsen för bildandet av en Landstormsförening här i staden. Angående ändamålet med föreningen hänvisa vi till uppropet i dagens tidning. (Nya Lysekils-Kuriren 1914-10-07/KJ)

1914-10-07 Önskemål. <fotograferas>. (Nya Lysekils-Kuriren 1914-10-07/KJ)

1914-10-08 **Frivillig landstormsbevakning.** Stockholms Dagblad har hos krigsministern förhört sig om möjligheten att sammansätta de landstormsförband, som under nuvarande situation ansetts nödvändiga för bevakning m.fl. uppgifter, på frivillighetens väg genom samarbete mellan militära myndigheter, statens arbetslöshetskommission, platsförmedling och lokala kommittéer.

Krigsministern förklarade sig icke ha några principiella erinringar att göra mot dylikt arrangemang, sade han, ett antagligt förslag från de civila myndigheternas sida, som här närmast ha att ingripa, så skall i vad på lantförvarsdepartementet ankommer allt göras i det antydda syftet. Av organisatoriska skäl torde det emellertid bli nödvändigt att vid uttagande av de arbetslösa hålla sig inom vederbörande inskrivningsområde. Ej heller vore det lämpligt att gå ned i beväringssklass. Däremot ansågs det ej möta något hinder att uttaga män, som redan kommit ur värnpliktsåldern, allenast de i fysiskt hänseende vore tjänstedugliga. (LP 1914-10-08/PS)

- 1914-10-10 **Lysekils Landstormsförening.** Mötet i rådhuset på torsdag afton för bildandet av en Landstormsförening öppnades av rektor Åke Wilson, varpå borgmästare Sundberg valdes till ordförande för mötet och rektor Wilson till sekreterare. Rektor Wilson upplyste därpå att Lysekils Landstormskompani räknar en 200 man av vilka 1/3-del voro i behov av hjälp till utrustning. Härpå beslöts enhälligt att bilda Lysekils Landstormsförening. Ett uppgjort stadgeförslag genomgicks och godkändes med några mindre ändringar. Enligt stadgarnas första paragraf skall föreningens ändamål vara att anskaffa beklädnad till behövande Landstormsmän, speciellt för vinterutrustning. Årsavgiften bestämdes till 1 krona. Omkring 25 personer tecknade sig för medlemskap. Till ledamöter i styrelsen valdes direktör Lars Laurin, ingenjör O. Kornell, konstapel Rudolf Ljunggren, handlande Otto Gottfrid Löfving, förman Carl Gustaf Rundgren och förman Karl Johansson. Kompanichefen herr Wilson är självskriven ledamot i styrelsen. Till suppleanter valdes frisör Gustaf Aron Löfgren, kamrer Hugo Hallgren och handlande Axel Beronius. Till revisorer valdes gjuterimästare K. Olsson och handlande Sven Larsson, med handlande Ernst Vilhelm Olsson och förman Johan Elmqvist som suppleanter. Till justeringsmän för mötets protokoll valdes herr Anders Dahl och Leo Herman Cervin, varpå mötet avslöts med några ord av borgmästaren om framgång i föreningens gagnarika verksamhet. (Nya Lysekils-Kuriren 1914-10-10/KJ)

- 1914-10-10 Lysekil med omnejd, heter ett litet praktalbum, som utges och är till salu hos Gerda Ohlsson. Det lilla häftet inrymmer ett antal alldeles ypperliga fotografier från Lysekil samt trakten här ikring samt några bilder från övriga Bohuslän, ex: Dragsmark, Kvistrum, Malmön, Bullaren mfl platser. Fotografitrycken äro häftade vid kartong och ta sig, med hänsyn till färgvalet, mycket fina ut. Mycket karakteristisk är en bild från Gamla Strandgatan med den gamla kullerstenen kvar i gatuläggningen. Så gott som samtliga bilder äro för övrigt valda med god smak och med iakttagande av mera säreget inom våra trakter. (LP 1914-10-08/KJ) (Nya Lysekils-Kuriren 1914-10-10/KJ)

1914-10-14 Utdrag ur Lysekils Stadsfullmäktiges protokoll, § 130 (scannad IF):
Från Brandkommittén förelåg dess förslag till pumpverk, sprutbod m. m. för stadens brandväsende jämte Byggnadsnämndens, Hamnstyrelsens och Drätselkammarens yttranden.

Förslaget, som upplästes jämte de trenne yttrandena, var af följande lydelse:

»Till Herrar Stadsfullmäktige i Lysekil».

Den 5 Juli 1912 beslöto Stadsfullmäktige (§ 65) att utse en af oss, undertecknade, bestående kommitté att utreda frågan om brandchefens samma dag ingifna förslag till förstärkning af stadens brandväsende. Att sålunda mer än 2 år förflutit innan vi kunnat öfverlämna denna utredning har berott på att kommitterade — redan från början fullt eniga om att staden med hänsyn till vår för eldsläckning oanvändbara vattenledning är i oundgängligt behof af förstärkning af vår eldsläckningsattiralj — varit af skilda meningar angående de olika för — och nackdelarna med en transportabel motorspruta eller ett å två stationära, elektriskt drifna pumpverk. Först på senaste tiden oeh sedan vissa tilläggförslag framkommit ha kommitterade enhälligt beslutat att afgifva sitt förord åt inköp af ett inom stadens elektricitetsverk uppsatt och med dess kraft drifvet pumpverk i enlighet med ingenjörsfirman Hecs anbud, hvilket med 700 kronor understiger Ludvigsbergs Mekaniska Verkstads, oaktat båda anbudena afse nämnda verkstads fabrikat och i öfrigt samma villkor.

Anbudet betingar 6.125 kronor (Bilaga I.).

Ytterligare erfordras:

Till fundamentalarbeten, transporter m. m.	200 kronor
Till runnsanordning vid verket	750 kronor (Bil. II.)
Till sprängning, rörledning från verket via poliskontoret till Rosviksgatan mitt för Dorhés kappmagasin	2.500 kronor
Till ytterligare ett tryckslangshufvud	540 kronor
Till inköp af 500 meter slang med kopplingar, strålrör och ändring af slangkärra	1.270 kronor
Till uppförande af en sprutbod i norra hamnen till förvaring af en ångspruta	1.800 kronor
Till oförutsedda utgifter	500 kronor

Summa 13.685 kronor

Med antagande af detta förslag erhåller staden två vattenkraftkällor: en utanför elektricitetsverket för stadsdelarna Rosvik och Kyrkvik, en vid Dorhés kappmagasin för öfriga stadsdelar. Kraftkällorna lämna 2.000 minutlitter vatten, fördelade på fyra å sex strålar med ett för alla förhållanden fullt tillräckligt tryck.

Endast under förutsättning att pumpverket sålunda kommer till stånd våga kommitterade förorda att en af stadens ångsprutor flyttas från Rosvik till närheten af Lindboms brygga i norra hamnen i för ändamålet uppförd stenbyggnad för en kostnad enligt Bil. III af Kronor 1,800

Byggnadsnämnden och hamnstyrelsen ha i här fogade protokollsutdrag (Bil. IV och V.) förklarat sig intet ha att erinra mot ifrågavarande byggnad, hvarå ritning följer.

Det af brandchefen begärda utbytet af slangkopplingar till endast en dimension är genom af Stadsfullmäktige anslagna medel nu mera helt genomfördt.

Hvad beträffar brandchefens förslag om på- och tillbyggnad af brandstationen i Rosvik samt ständig vakt därstädes af 5 man och 1 korpral, kunna vi af ekonomiska skäl för närvarande ieke tillstyrka dessa förslag.

Frågan om huru brandstodsbolagen ställa sig till den af oss föreslagna, högst väsentliga förstärkningen af vårt eldsläckningssystem ooh huru stor nedsättning i premierna bolagen härför kunna vara villiga att medgifva, har inom kommittén grundligen debatterats. Vi våga emellertid enhälligt tillstyrka Herrar Stadsfullmäktige att låta denna underhandling hvila till dess arbetet är slutfördt, då vi kunna praktiskt påvisa de vunna fördelarna.

På grund af det anförda hemställa vi vördsamt att Herrar Stadsfullmäktige måtte för ofvan sagda ändamål anslå ett belopp af Kronor 13,685 och att Herrar Stadsfullmäktige måtte uppdraga åt stadsingenjör Kornell, som för kommittéarbetet varit till stor nytta, att låta utföra de i förslaget förekommande sprängnings- och rörarbetena samt åt kommitterade att låta utföra öfriga förslaget inrymmande arbeten med rätt för kommitterade att härvid, om omständigheterna så skulle kräfva, företaga mindre ändringar.

Lysekil den 24 September 1914.

EMIL LÖFBERG.

J. E. LINDBOM.

C.F. LIDELL.

OSCAR WALLÉN.

AXEL BERONIUS.

PONTUS LUNDBOM.

L. LAURIN.

Drätselkammaren, som uttalat sitt erkännande af det synnerligen goda och tilltalande förslaget, hade dock afstyrkt detsammans realiserande f. n. på grund af de rådande svåra förhållandena, som ej tillåta alt staden nu belastas med en så stor utgiftspost.

Herr Konsul Gunnerson yrkade bifall till Drätselkammarens afstyrkan.

Herr Lidell utvecklade i ett längre anförande de synpunkter, som gjort sig gällande vid förslagets utarbetande, och att man i kommittén varit fullt enig om att detta förslag i förhållande till kostnaden vore det mest fördelaktiga för lösandet af frågan om vårt brandväsens effektivitet, samt att utan att dessa förbättringar vidtagits, det ej kunde tänkas vara med klokhets eller försiktighet förenadt att flytta den ena af de båda ångsprutorna till Gamla Staden.

Ville dock på grund af dessa kritiska tider ej för närvarande yrka på förslagets omedelbara antagande.

Herr Luckey fann förslaget alltigenom tilltalande, synnerligen som därmed ett länge närdt önskemål skulle fyllas, nämligen att den ena ångsprutan skulle

placeras i Gamla Staden. Ansåg dock, att Brandkommittén innan Stadsfullmäktige besluta i saken, bör ånyo underhandla med tarifföreningen om huru stor sänkning af brand- premier genom berörda förbättring kan ernås. Herr Wallén yttrade att förslaget är mycket välbetänkt, och utgör detsamma resultatet af det mest detaljerade och noggranna aktgifvande att på bästa sättet med en begränsad kostnad lösa frågan, samt att saken ej allt för länge bör hvila, ty därtill är risken för stor, synnerligen hvad beträffar Gamla Staden. Hivad åter beträffar den eventuella nedsättningen af brandpremier är frågan af den stora vikt, att detta ej bör uppsättas som något villkor vid densammas avgörande, och antagligen komma brandstodsbolagen att vid en dylik utvidgning själfmant nedsätta premierna.

Herr Sterner höll för möjligt att man kanske snart för beredandet af nödhjälpsarbete vore hänvisad till att börja spränga den rör- graf, som i försteget innefattas.

Herrar Gunnerson och Anderson förordade flyttning af den ena ångsprutan till Gamfe Staden. Herr Lidell yttrade sig enligt sin ofvanstående ståndpunkt mot detta förslag.

Efter slutad öfverläggning beslöto Stadsfullmäktige att tills vidare bordlägga ärendet, med uttalande af sitt gillande, att förbättringar i stadens brandväsende böra ske i enlighet med kommitténs förslag.

På Herr Andersons yrkande beslöto Stadsfullmäktige uppdraga åt Brandkommittén, att till tarifföreningen ingå med förfrågan, om huru stor nedsättning i premier kan ernås genom antagandet af ofvanstående förslag. Beträffande en eventuell flyttning af den ena ångsprutan ansåg Herr Ordföranden, att brandchefen själf kunde taga initiativ i denna fråga, om han funne en förflyttning nödig och nyttig.

- 1914-10-14 Utdrag ur Lysekils Stadsfullmäktiges protokoll, § 131 (scannad IF):
Föredrogs Fattigvårdsstyrelsens skriftliga anhållan att få rifva Rundbergiska huset n:o 10 Bansviksbergsgaian.
Skrifvelsen åtföljdes af Byggnadsnämndens och Drätselkammarens utlåtanden, hvilka tillstyrkte husets rifvande.
Stadsfullmäktige beslöto bifalla den gjorda framställningen.
- 1914-10-14 Utdrag ur Lysekils Stadsfullmäktiges protokoll, § 132 (scannad IF):
Vatten- och kloakstyrelsen hade inkommit med begäran om bemyndigande att nedlägga gröfre kulvertledningar vid utfyllandet i Norra Hamnen.
Kostnaden skulle uppgå till cirka 700 kronor hvaraf Hamnstyrelsen enligt protokollsutdrag af den 1 oktober detta år, som medföljde skrifvelsen frön Vatten- och Kloakstyrelsen, förklarar sig villig att bestrida hälften att tagas af hamnmedel.
Herr Wallén yttrade, att det vid utfyllningen i Norra Hamnen blifvit nödvändigt att utdraga kulvertledningar och att han då Hamnstyrelsen ville delta med

hälften, yrkade på att Stadsfullmäktige måtte bemyndiga Vatten- och Kloakstyrelsen att utföra ifrågavarande arbete.
Stadsfullmäktige biföllo Herr Walléns yrkande.

- 1914-10-17 Lysekils folkbibliotek kan nu anses vara en verklighet. Frågan om överlåtandet på Lysekils Föreläsningsförening av Arbetarekommunens bibliotek har nu ordnats och Föreläsningsföreningens styrelse har inom sig utsett doktor Axel Nilsson, lärare Anders Jakobsson och filare Carl Brännberg att fungera som biblioteksstyrelse. Denna har utsett Brännberg till bibliotekarie och av densamme förhyrt lokal för biblioteket som kommer att öppnas med snaraste. Styrelsen har även beslutat utsända bidragslistor för att genom enskild teckning få ett högre ortsbidrag till grund för begäran om högsta möjliga statsanslag. (Nya Lysekils-Kuriren 1914-10-17/KJ)
- 1914-10-17 En del av understödet till Landstormsmännens familjer har under veckan anlänt hit och utdelats. (Nya Lysekils-Kuriren 1914-10-17/KJ)
- 1914-10-17 Till predikant i härvarande baptistförsamling har kallats pastor Jonas Lundell, Oskarshamn. Pastor J.A. Rehnberg, som innehaft befattningen i 12 års tid, har antagits som årspredikant för skärgårdsmissionen. (Nya Lysekils-Kuriren 1914-10-17/KJ)
- 1914-10-21 Annons: Stilfulla Capes, Ulstrar, Svarta Fru-Kappor, Fantasi-Kappor, Plysch-Kappor hos Erik G. Lindström. Lokal: Bröderna Christenssons hus. (Nya Lysekils-Kuriren 1914-10-21/KJ) [Anm: Dagens adress är Kungsgatan 15.]
- 1914-10-28 Hus till salu. Genom auktion, som å stället förrättas torsdagen den 29 oktober 1914 kl. 2 e.m. försäljes till den högstbjudande det boningshus som är uppsatt å tomt n:o 10 vid Bansviksbergsgatan i Lysekil, med skyldighet för köparen att erlægga köpesumman kontant vid auktionen samt att hava fullständigt avröjt tomt i fråga inom nästkommande november månads utgång. Lysekil den 27 oktober 1914. Å Fattigvårdsstyrelsens vägnar, Emil Löfberg. (Nya Lysekils-Kuriren 1914-10-28/KJ) [Anm: Dagens adress är Bansviksgatan 21 (I).]
- 1914-10-31 En del Landstormsförläggningar utefter kusten blevo på torsdagen hemförlovade. (Nya Lysekils-Kuriren 1914-10-31/KJ)
- 1914-10-31 Kyrkostämman och Kyrkans tornspira. <fotograferas>. (Nya Lysekils-Kuriren 1914-10-31/KJ)

Foto: Malcom Jacobsson, bild n:o 16, 1914-11-01

1914-11-01 Fotografiet visar Banskvicksgatan före ”renoveringen” av gatan. Närmast till vänster ses en del av huset på Banskvicksgatan 15 följt av hyreshuset på Banskvicksgatan 19.

Det är intressant att jämföra Malcom Jacobssons bild med dagens utseende av Banskvicksgatan. Gatan är i dag cirka en meter högre utanför Banskvicksgatan 15.

Till höger ute i gatan ses huset på Banskvicksgatan 21 (I). Malcom Jacobsson tar bilden några dagar innan huset skall rivas för att bredda och räta ut Banskvicksgatan.

Längst till höger ses en del av huset på Banskvicksgatan 12A.

Mellan husen på Banskvicksgatan 21 (I) och Banskvicksgatan 12A ses en liten del av hustaket på Banskvicksgatan 12B.

1914-11-07 Den nya biografen, ”Regina-Teatren” som den heter, med lokal i bröderna Christenssons nya hus vid Kungsgatan, börjar i morgon sin verksamhet. I morgon afton ges tre föreställningar då ett 3-aktsdrama ingår i programmet. Vi hänvisa till annons i dagens tidning. (Nya Lysekils-Kuriren, 1914-11-07/KJ) [Anm: Dagens adress är Kungsgatan 15]

- 1914-11-09 Den första Landstörmsbefälskursen i Sverige startas på Kungliga Göta Lifgarde, Stockholm. Kursen pågår fram till 19 december.
(Landstörmsbefälskurserna, sid 21-29)
- 1914-11-10 Utdrag ur Lysekils Stadsfullmäktiges protokoll, § 146 (scannad IF):
Styrelsen för Lysekils vatten- och kloakledningar hade inkommit med begäran om bemyndigande att af för Vattenverket reserverade medel få använda 2.000 kronor för undersökning af annat sätt att anskaffa vatten än det af Vattenbyggnadsbyrån föreslagna.
Herr Laurin, som yttrade att det för Herrar Stadsfullmäktige torde vara allt för väl bekant, huru illa vår stad har det ställt med vattenfrågan, och att det tyvärr ej heller finnes bättre utsikter för framtiden, då Vattenbyggnadsbyrån endast beräknat sitt förslag för cirka 5.000 invånare, men om ett bättre förslag framkomme, hvars lösning vore möjlig, kunde man slippa undan den dyrbara och kanske ändamålslösa exproprieringen af Trötemyren; yrkade bifall till vatten- och kloakstyrelsens begäran samt föreslog, att Herr Borgmästaren Sundberg utses att förstärka vattenstyrelsen.
Herr Radhe fann denna fråga af så stor betydelse för samhället, att Stadsfullmäktige böra göra allt för förbättrandet af vårt vattenledningsväsen, och att det för öfrigt vore ringa utsikt att på lämpligt sätt kunna uppgöra med dem, som äga Trötemyrens område, och yrkade bifall till vatten- och kloakstyrelsens begäran.
Herr Sterner berörde förhållandena beträffande Trötemyrens expropriation, huru en fortsatt sådan uppginge till 200.000 å 300.000 kr. Man borde i tid se sig om efter bättre vattenförande områden, så att staden icke om cirka 10 år åter stode på samma ståndpunkt i frågan som för närvarande; uttalade därför förhoppningen om att Riksdagen genom ett eventuellt statsanslag kunde understödja staden vid anläggandet af en ny vattenledning och yrkade bifall till vattenstyrelsens begäran.
Herr Borgmästaren Sundberg yttrade, att frågan vore brådskande om man skall göra något däråt vid kommande riksdag och ansåg, att de förberedande arbetena därför snarast borde vidtagas.
Herr Anderson uttryckte sin tillfredsställelse öfver att vattenstyrelsen frångått sitt gamla förslag om Trötemyren för att nu söka annat vattenområde, tillstyrkte på det lifligaste bifall till Vattenstyrelsens begäran.
- Efter slutad öfverläggning beslöto Stadsfullmäktige bifalla Vatten- och kloakstyrelsens begäran om bemyndigande att af för Vattenverket reserverade medel få använda 2.000 kronor för ofvan angifna syfte.
I enlighet med Herr Laurins förslag utsågs Herr Borgmästaren Sundberg att förstärka Vattenstyrelsen i och för nämnda frågas utredning.
- 1914-11-10 Utdrag ur Lysekils Stadsfullmäktiges protokoll, § 147 (scannad IF):

Lysekils Föreläsningsförenings ansökan om ett anslag af 600 kronor för år 1915 till populärvetenskapliga föreläsningar föredrogs jämte Drätselkammarens tillstyrkan.
Stadsfullmäktige beslöto att bevilja ifrågavarande anslag, som skulle upptagas i 1915 års stat.
Denna paragraf förklarades genast justerad.

- 1914-11-10 Utdrag ur Lysekils Stadsfullmäktiges protokoll, § 148 (scannad IF):
Från Lysekils Föreläsningsförening förelåg ansökan om ett anslag af 200 kronor för år 1915 till folkbiblioteksversamheten jämte tillstyrkan däraf från Drätselkammaren.
Stadsfullmäktige beslöto bevilja anslaget att upptagas i 1915 års stat.
- 1914-11-14 Lysekils Folkbibliotek öppnas på måndag för utlåning och hålles hädanefter öppet måndagar och torsdagar kl. 7.30 – 8.30 e.m. Lokalen är densamma som för arbetsförmedlingen, nämligen konstapel Rudolf Ljunggrens hus i Skottegränd. Boklånen är avgiftsfria. Biblioteket åtnjuter anslag av såväl stat som kommun. (Nya Lysekils-Kuriren, 1914-11-14/KJ) [Anm: Dagens adress är Skottegatan 3.]
- 1914-11-25 Lagfart söktes vid måndagens rådhusrätt å en köpehandling, varigenom fröken Ida Amalia Sanne till herr Gustaf Cornér försålt sin vid Kungsgatan belägna fastighet för en summa av 26.500 kronor. (Nya Lysekils-Kuriren, 1914-11-25/KJ) [Anm: Dagens adress är Kungsgatan 23.]

- 1914-11-.. Postkontoret i Lysekil i november 1914. (Ulf Oskarsson. Facebook: Vi som älskar Lysekil. 2020-08-07)

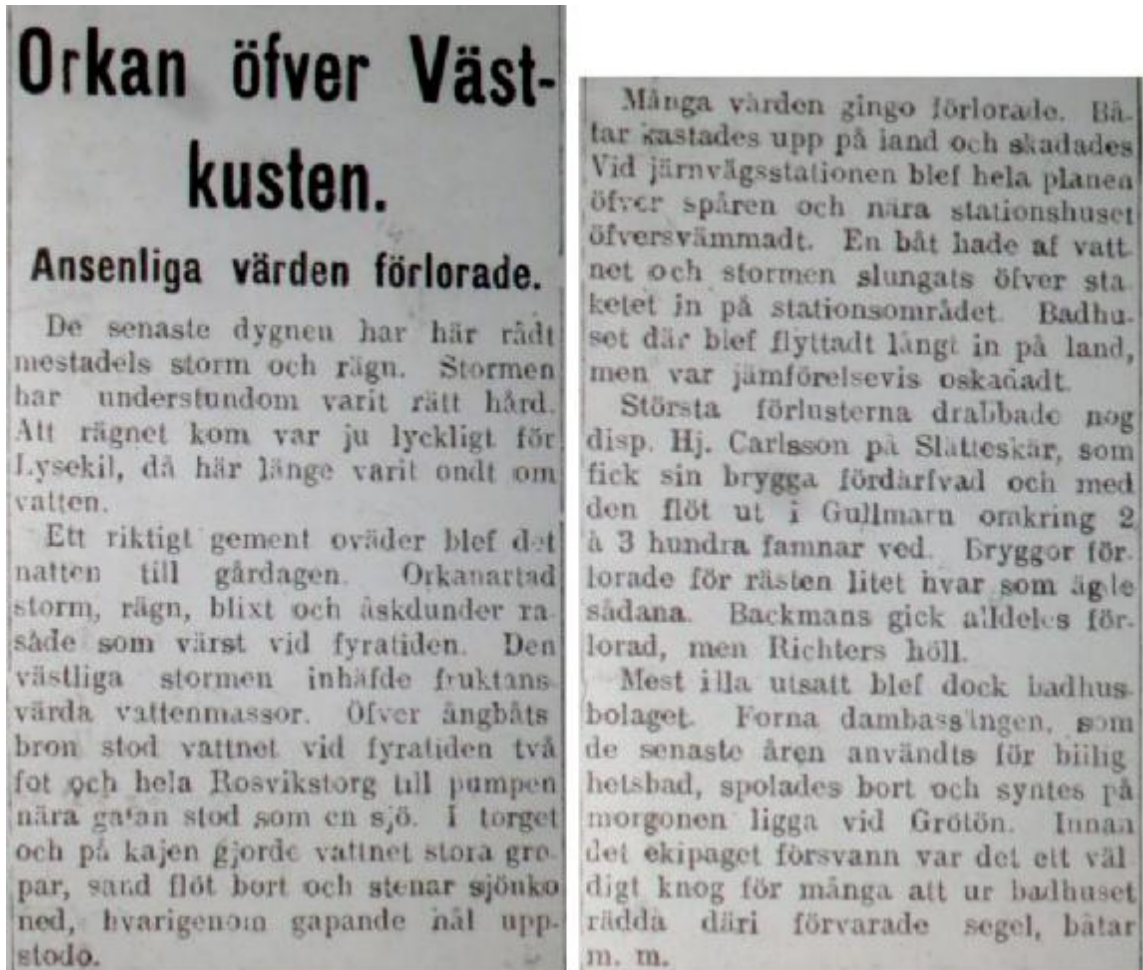

- 1914-11-27 **Stor eldsvåda i Lysekil** – Post och telegraf förstörda. 3 hus nedbrunna, 2 skadade. <fotograferas>. (Nya Lysekils-Kuriren, 1914-11-28/KJ)
- 1914-11-27 Eld utbryter på natten i den Bovikska fastigheten på Kungsgatan 46. Hur elden uppkommit blir aldrig utrett, men sannolikt genom någon som i brist på husrum inlogerat sig i en uthusbod och där handskats ovarsamt med tändstickor. Två sammanbyggda hus stryker med och ett gårdshus, tillhörigt en sjökaptan Berg. Men den hotande faran låg däri, att elden under den starka sydosten kastade sig över Rådhuset och under den starka hettan banade sig väg genom dess plåttak ned i borgmästare Sundbergs bostad. Därifrån var vägen kort till Södra Kvarngatan. Sprutornas väldiga saltvattensflöden rådde slutligen på elden men genomdränkte även stenväggarna i Rådhuset och åstadkom svårbotade skador. (Fritz Lüsich, Lysekils historia, sid 107-108) [Anm: Dagens adresser är Kungsgatan 46 och 48 samt Kungsgatan 57 (rådhus, kommunala expeditioner och sammanträdeslokaler samt postkontor) och Kungsgatan 55 (telegraf och telefon). Sjökapten Johan Alfred Berg avlider 1911-06-25.]
- 1914-11-28 Landstormsmän från Lysekils stad, liksom frivilliga som fyllt 40 år, och vilka önska delta i blivande befälskurs vid Bohusläns regemente 11 januari – 21 februari 1915, torde samlas å Stadshotellets stora sal söndagen den 29 november kl. 5 e.m. Åke Wilson, kompanichef. (Nya Lysekils-Kuriren, 1914-11-28/KJ)

- 1914-12-.. Frivilliga Automobilkåren bildas och Kunglig Maj:t fastställer i december det förslag till regemente som har utarbetats av Kungliga Automobilklubben. Kårens expedition är förlagd till Stockholm. (Sveriges Frivilliga Försvar, Frivilliga Automobilkåren och Sveriges Frivilliga Motorbåtskår, sid 46-47, 50)
- 1914-12-02 Drätselkammarens kontor är nu, med anledning av branden, tills vidare inrymt å Stadsingenjörskontoret i Elektriska verkets hus. Röstlängden finnes till påseende därstädes mellan kl. 10 - 2. (Nya Lysekils-Kuriren, 1914-12-02/KJ) [Anm: Dagens adress är ...]
- 1914-12-02 **Eldsvådan. Oklart om eldens uppkomst.**
 Eldsvådan här i Lysekil i fredags morse, som drabbat allmänheten genom störningen i telefonförbindelsen, låter givetvis tala om sig vad det gäller eldens uppkomst. Stadsfiskalen har hållit förhör med en hel del personer utan att något av särskild betydelse för bedömande av eldens uppkomst framkommit. För ett år sedan i september var det som bekant eld i ett av de hus, som nu nedbrunnit och det är ju inte heller länge sedan det brann i ett uthus hos stadsfogden Hyllengren. Det är ju inte utan att man vill se ett visst sammanhang i dessa eldsvådor och den som nu inträffat. Stadsfiskalen säger i polisrapporten rent ut, att han anser elden vara anlagd. Av polisernas uttalanden framgick att man inom poliskåren hyste särskild oro för eldfaran i Sillgränd [Anm: dagens Fiskaregatan] och att eldsvådetillbudet uppstått vid stark storm, varför man just de nätter sådan rådde brukade ofta se till den stadsdelen.
 Sätillvida kände man sig icke riktigt tillfreds av vad [som] framkom vid gårdagens magistratsförhör, att det ådagalades att poliserna lämnat icke korrekta uppgifter vid det första polisförhöret. Det hette först att [Karl Albin] Gustafsson, Per August Mattsson och [Johan Efraim] Jakobsson sammanträffat å Stora torget och därifrån observerat eldskenet. Senare hade de lagt fram sanningen, nämligen att de begivit sig in på poliskontoret och att Gustafsson vid ett ärende upp i andra våningen genom ett fönster gjort observationen, varpå han jämte Mattsson och Jakobsson sprungit ut och ned till brandstället. Den oriktiga uppgiften hade tydligen tillkommit för att undgå anmärkning för att de lämnat sina pass. Någon betydelse för frågan om eldens uppkomst har det ju inte.
 En egendomlighet, ehuru det inte är sagt att den har med saken att göra, är att konstaplarna Jakobsson och Mattsson vid 3-tiden brandnatten varit inne och sett om låsarna för Skomagasinets lokaler. (Jakobsson är en av delägarna i Skomagasinets). De märkte då ingenting. Elden torde ha uppstått omkring 3,30 eller bortåt 3,45. Sannolikt är väl att elden uppstått mycket hastigt. Av förhöret framgick att elden med sannolikhet uppstått i Skomagasinets vedbod eller i någon lokal intill denna. I vedboden hade ingen varit sedan kl. 4 på torsdagens e.m., då herr Sjögren, officiellt innehavare av Skomagasinets, där hämtat bränsle. Han hade också varit den som sist lämnat affären på kvällen. Ingen annan hade nycklar till Skomagasinets lokaler än Sjögren. Sjögren hade

begivit sig hem och, sedan han gått till sängs, sovit tills han vid 4-tiden på morgonen blivit väckt av Jakobsson.

Under förhöret hade Jakobsson litet svårt att ge strikta svar på de framställda frågorna. Litet eller så gott som intet kände han till rörande affären och det föreföll som om han hade svårt att uttrycka precis det han menade. Detta kunde ju dock icke bero på annat än oförmåga. (Nya Lysekils-Kuriren, 1914-12-02)

1914-12-03 Västkusten drabbas av orkan under den 3 till 4 december, se även fotografiet här nedan. (Rustan Gandvik, Facebook: Vi som älskar Lysekil. 2019-05-20)

- 1914-12-04 Fotografiet visar en del av förstörelsen vid Havsbadet. (Ulf Oskarsson, Facebook: Vi som älskar Lysekil. 2019-05-20) [Anm: se även bilderna/texten här ovan från Rustan Gandvik.]
- 1914-12-05 Lokalsvårigheter på grund av branden. Borgmästaren har nu fått inrett sin expedition i Lilla rådhusalen. Rättegångsförhandlingarna skola hållas i en sal i Nya Folkskolan, där också stadsfullmäktigeval till onsdag skall förrättas. Stadsfullmäktige skola ha sina sammanträden på Stadshotellet. Nästa sammanträde blir fredag. Drätselkammaren annonserar i dagens tidning efter lokaler till sin expedition. (Nya Lysekils-Kuriren, 1914-12-05/KJ)
- 1914-12-05 Eldens uppkomst. Såväl på onsdagen som i torsdags fortsatte förhören inför magistraten rörande den nyligen timade eldsvådan. Någon ledning angående eldens uppkomst gavs knappast. Magistraten är betänkt på att utfästa en belöning på 500 kronor åt den, som kan lämna upplysningar som leda till att en ny eventuell gärningsman blir uppdagad och fälld. (Nya Lysekils-Kuriren, 1914-12-05/KJ)
- 1914-12-08 Ångaren RAN som ligger förtöjd i Fiskebäckskil, sliter alla förtöjningar i den svåra stormen och driver in i Sörviken och hamnar långt upp på landbacken, dock helt utan skador. (ÅM, sid 39)
- 1914-12-11 Utdrag ur Lysekils Stadsfullmäktiges protokoll, § 166 (scannad IF):
Idrottsföreningen Kamraternas ansökan om ett anslag af kronor 250 för år 1915 föredrogs.

Drätselkammaren hade behandlat frågan genom att ett anslag af kronor 200 var i budgetförslaget för år 1915 upptaget.

Stadsfullmäktige beslöto enhälligt att anslå kronor 200, att upptagas i 1915 års stat.

1914-12-11

Utdrag ur Lysekils Stadsfullmäktiges protokoll, § 167 (scannad IF):

Från Herr L. Laurin förelåg skriftlig motion, att Stadsfullmäktige behagade anslå högst 400 kronor som stadens bidrag för undersökning af förbättrad utfartsväg från Lysekil öfver Stångenäset.

Herr Laurin redogjorde för i hvilket skick vägen befinner sig, ansåg att man på enskild väg borde söka bearbeta vägstyrelsen att det blefve landsväg, då väl knappast någon stad i riket utom Lysekil saknar dylik. Yrkade bifall till motionen och dess remiss till Drätselkammaren.

Herr vice Ordföranden ansåg, att det ej vore någon lätt sak att, **via** vägstyrelsen för sagda syftemål på grund af föregående förhållanden, men att man borde ingå till Konungens Befallningshafvande med begäran, att de väghållningsskyldige ålades att utlägga vägen till större bredd så att den blir tillräcklig för biltrafik, förenade sig i Herr Laurins yrkande om remiss till Drätselkammaren.

Herr Radhe hyste betänkligheter mot, att staden lägger sig ut för vägfrågan, synnerligen i dessa hårda tider, och säkerligen komma vederbörande på landsbygden att motsätta sig saken, och att vi i Lysekil få vara nöjda med vägen sådan den befinnes.

Då öfverläggningen förklarats afslutad, beslöto Stadsfullmäktige remittera motionen till Drätselkammaren.

1914-12-11

Utdrag ur Lysekils Stadsfullmäktiges protokoll, § 168 (scannad IF):

Herr Radhe meddelade, att den nya kajen nu afsynats, och att man beslutat sig för att utdraga densamma ytterligare 20 meter vilket vore nödvändigt för kajspårets skull, så att detta kan gå längs hela kajen; dock öfverskrider nämnda ökning ej ramen af kostnadsförslaget.

Herr Ljungberg ansåg det lämpligt att Stadsfullmäktige fått kännedom om denna utökning af den ursprungliga planen, innan den sattes i verket, ty eljest handlade kajbyggnadsdirektionen såsom ett eget departement, påpekade äfven ett annat yttrande af Herr Radhe nämligen tanken att utbygga piren, hvilket talaren ej kunde erinra sig hafva varit under Stadsfullmäktiges behandling, utan hade det endast varit fråga om utfyllnad af kajområdet.

Herr Radhe genmälte härtill, att man ej kunde med hvarje detalj i ett förslag inkomma till Stadsfullmäktige, hvilket äfven betydligt skulle försena arbetet, fann det egendomligt att Herr Ljungberg alltid hade så stora planer, så fort det gällde hamnen, samt frågade om det vore Herr Ljungberg obekant, att Stadsfullmäktige anslagit 5.000 kr. för Rosvikskaj.

- 1914-12-16 Sjukstugan i Lysekil som får sex sängar, är nu så långt kommen att dess verksamhet kunna börja med nästa års ingång. Lokaler har förhyrts i Kyrkvik hos fru Anna Christina Bundsen. Läkare blir doktor Riber Blume. Som bekant har Landstinget anslagit 6.000 kronor för 1915 mot det att Lysekils stad bidrager med halva hyresbeloppet, vilket också av stadsfullmäktige bifallits. Hyran utgör 800 kronor per år. (Nya Lysekils-Kuriren, 1914-12-16/KJ) [Anm: Dagens adress är Badhusgatan 11.]
- 1914-12-16 Den nya länskalendern är nu färdig och har utlämnats till försäljning i bokhandeln. Utgivare är som bekant redaktör Ernst Hörman, Göteborg. Kalendern kostar med karta 4 kronor. Vi torde återkomma till utförligare omnämmande. (Nya Lysekils-Kuriren, 1914-12-16/KJ)
- 1914 Styresmän i Lysekil är enligt Göteborgs och Bohus läns kalender:
”Axel Sundberg är borgmästare, Elias Sandell är stadsfiskal, Viktor Hyllengren är stadsfogde och kronouppbörds-kassör. Kyrkoherde Fritz Lüscher är ordförande i stadsfullmäktige och handlare B.P. Jonsson är vice ordförande. Ordförande i drätselkammaren är förvaltare John Vilhelm Sterner och vice ordförande sparbankskamrer J.A. Andersson. Doktor Axel Nilsson är förste stadsläkare och doktor Riber Blume andre stadsläkare. Bland stadens tjänstemän märks också ”Vaktare på Grötön”, en i dagens läge obekant syssla. Uppdraget innehas av O.A. Thorén.” (LP 1994-12-30)
- 1914 Slätten enligt Göteborgs och Bohus läns kalender: ”Slätten är ett ganska ungt och hastigt uppväxande samhälle och utgör ... en förstad till Lysekil. För omkring 25 år sedan fanns här blott ett tiotal hus. Gator mellan husen finnes ej, då det ej varit eller är någon ordning eller reda i byggnadssättet.
- Flera gånger har frågan om införlivning av samhället med Lysekils stad varit på tal, men då ingen sådan åstadkommit, har samhället nu ansökt om att bilda egen kommun och skiljas från Lyse, för att bättre kunna ordna sina angelägenheter.” (LP 1994-12-30)
- 1914 Lysekil enligt Göteborgs och Bohus läns kalender: ”Man håller nu på att draga fram en stor, länge planerad trafikled, Drottninggatan, mellan södra och norra hamnarna, och på senare åren ha en del rätt ståtliga av stenhuss uppförts. Främst bland dessa stå Göteborgs Banks hus vid torget och fastighetsfirman A & R Christenssons ståtliga 5-våningskomplex, ”Midgård” i norra ändan av Kungsgatan”.
- Lysekil är en utpräglad industristad och huvudort för länets så omfattande ansjovisberedning. Bland stadens industrier står numera maskinindustrin främst, tack var den på några få storartat utvecklade Lysekils Mekaniska Verkstad.

Därefter kommer fiskberedningsanstalter huvudsakligen ansjovisfabriker, varav staden äger 12 st. Stenhuggerirörelsen kommer i tredje rummet, men växlar ganska mycket, beroende på omfattningen av driften i stadsområdets berg.

Tillverkningsvärdet för stadens industri uppgick år 1910 till 3.787.732 kronor varav de 12 fiskberedningsanstalterna med 302 arbetare hade 1.162.386 kronor, 5 stenhuggerier med 617 arbetare hade 948.544 kronor, 1 gjuteri (mekaniska verkstaden) med 26 arbetare 170.800 kronor, mekaniska verkstaden med 152 arbetare 1.200.000 kronor och 7 övriga industrier med 43 arbetare 209.050 kronor.” (LP 1994-12-30)

1914 Konservfabriker i Lysekil är enligt Göteborgs och Bohus läns kalender: Alfred Bovik & Co (Alfred Bovik och Otto Bovik), Carl Aron Cornér [AB Cornérs Konservfabrik], Elof Cornér, Gustaf Cornér Corneliusson (Ansjovisfabriken Skandia), Carl Hörman (Kullans Konservfabrik), Ottilia Hörman, Konservfabriken Kronan (A.T. Bovik), Elis Luckey, Robert Lycke, Lysekils Ansjovisfabrik (Axel Beronius och Ernst Adolf Hjalmar Holst), Gustaf Richter, A.B. Öhnbergs, Patrik Öhnberg, Sveriges Förenade Konservfabriker (med huvudkontor i Göteborg), Mariana Lindblom & Son (disponent Magnus Radhe), August Lysells Fabrik och Grave Josias Sundbergs Fabrik.

I Lysekil finns dessutom Sveriges Fiskkonservfabrikers Förening med Elof Corner [se ovan] som kontorsföreståndare. Till föreningen är här ovan uppräknade företag anslutna samt E.B. Lycke & Söner i Fiskebäckskil, Hugo Hallgren i Ellös och Alb Börjesson i Strömstad.” (LP 1994-12-30)

1914 Enligt Länskalender för Bohuslän redovisar ett antal lysekilsfirmor sina tillverkningsvärden: Carl Cornér 14.300 kronor, Elof Cornér 12.000, Gustaf Cornér 180.000, Kullans Konservfabrik 84.800, Elis Luckey 65.000, Lysekils Konservfabrik (Axel Beronius, Hjalmar Holst) 6.018, Gustaf Richter 228.000, Patrik Öhnberg 8.770, och SFKF:s tre fabriker 596.795 (M. Lindbloms 113.523, August Lysells 159.730, och G.J. Sundbergs 322.542 kronor). (Knuth Hansson, Fiskkonservindustrin i Bohuslän, sid 25)

1914-12-16 Hantverks- och industriföreningen i Lysekil avhöll i måndags afton konstituerande sammanträde. Styrelsen fick följande sammansättning: direktör Lars Laurin, ordförande, fotograf Per Olof Ekstrand, vice ordförande, bokbindaremästare Otto Heribert Kristensson, sekreterare, litograf Gideon Julius Flodin, kassör, samt rörläggare Klas Valfrid Granberg, glasmästare Olof Albert Andersson och frisör Gustaf Aron Löfgren.

Föreningens uppgift är att underlätta och befrämja industri och hantverk inom Lysekil samt att vara till inbördes hjälp för yrkesutövare. Det är därför att

hoppas, att samtliga industrimän och yrkesmästare ansluta sig till föreningen.
(Nya Lysekils-Kuriren, 1914-12-16/KJ)

- 1914-12-29 Utdrag ur Lysekils Stadsfullmäktiges protokoll, § 173 (scannad IF):
Drätselkammarens förslag till nya tomtarrenden för tiden 1915-1924 föredrogs.
Förslaget var åtföljt af Drätselkammarens yttrande innehållande jämväl
utlåtande från den kommitté, som af Drätselkammaren för frågans utredning
tillsatts.
Efter någon diskussion beslöto Stadsfullmäktige med anledning af ärendet
följande:
Att remittera detsamma till Byggnadsnämnden för utrönande af hvilka tomter,
som inom närmaste tiden behöfvas för reglering.
Att en kommitté för ytterligare granskning och utredning af
tomtarrendeförslaget och hvad därmed sammanhänger tillsattes.
Att denna kommitté skulle bestå af fem personer och valdes till kommitterade
Herrar B. P. Jonsson, O. G. Löfving, J. E. Lindbom, Aug. Mattsson och
Magnus Radhe med Herr Jonsson såsom sammankallande. Beslöt äfven att låta
trycka arrendeförslaget och till Herrar Stadsfullmäktige utdela detsamma.
- 1914-12-29 Utdrag ur Lysekils Stadsfullmäktiges protokoll, § 176 (scannad IF):
I sammanhang med hamninrättningens utgifts- och inkomstförslag för 1915
beslöto Stadsfullmäktige bemyndiga Hamnstyrelsen att upptaga ett kreditivlån
å 44.000 kronor för hamnens räkning för nästa år.
- 1914-12-29 Utdrag ur Lysekils Stadsfullmäktiges protokoll, § 177 (scannad IF):
En anmälan från hästuttagningsnämnden öfver till krigsmaktens behof i
Lysekil uttagna hästar ooh fordon med tillbehör för 1915 beslöts läggas till
handlingarna.
- 1914-12-29 Utdrag ur Lysekils Stadsfullmäktiges protokoll, § 182 (scannad IF):
Med anledning af att det var årets sista sammanträde i Stadsfullmäktige yttrade
Herr Ordföranden såsom avslutring på årets arbete följande:

»Mina herrar! Ater har ett arbetsår gått till ända, men icke ett ar. mer eller
mindre lika många andra utan ett, srom fått sin prägel af stora och sällsamma
händelser. Äfven i vårt land, äfven i vårt samhälle hafva verkningarna redan
försports af det stora världskriget, som rasar icke långt från vårt lands gränser.
De svällande budgeter med hvilka våra stadssamhällen i sin raska utveckling
vant sig att operera, hafva på många håll blifvit allt svårare att gå ihop och
nödगत till ökade uttaxeringar hvarom vi nyss fått en kännbar erinring. Och
mähända få vi, huru vi än hoppas och längta efter krigets slut, några år framåt
räkna med samma eller an stegrad uttaxering, äfven om vår förhoppning på
fred snart skulle gå i fullbordan. Det bör gifva oss anledning till betänksamhet
oeb återhållsamhet beträffande utgifter som kunna anstå, men det bör
ingalunda nedslå våra förhoppningar och vårt arbete på vår stads utveckling.

Nu tackar jag Eder samtliga Herrar Stadsfullmäktige för det arbete Ni nedlagt i kommunens tjänst och det välvilliga öfverseende. Ni visat mig.

Vårt gemensamma tack riktar jag till Magistratens representant Herr Borgmästaren för hans alltid osparda intresse för våra förhandlingar, det stöd han varit och den hjälp i råd oeh arbete han gifvit. Vi önska honom lycka till i en än viktigare församling, men beklaga för vår del att icke som vanligt få se honom här under en stor del af året.

Ur Stadsfullmäktige afgå nu trenne ledamöter Herrar Richter, Björsell och Pehrsson.

Herr Richter har alltsedan stadsfullmäktigeinstitutionens införande tillhört densamma och långt förut kommunalfullmäktige. Det är alltså ett mångårigt kommunalarbete, som nu avslutas. Jag betygar honom vårt samfällda tack därför.

Herrar Björsell och Pehrssons verksamhet har varit kortare, men därför icke mindre intresserad.

Jag hoppas att då de nu draga sig tillbaka de icke dessto mindre med intresse skola följa den institutions verksamhet, de tillhört.

Till sist önskar jag Eder samtliga, mina herrar en god avslutning på detta märkvärdiga år 1914.»

1914 Lysekil har detta år 4.592 invånare. (Bohusläns Historia, sid 369, 407)

./